

LETO XIV
ŠTEVILKA 72
17. oktober 2008

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

FOTO: Geza GRABAR

OBČINSKI NAGRAJENCI 2008 – Dragica Letina (dobitnica Nagrade), Geza Džuban (Častni občan), Marija Puhan (Priznanje) in Terme Naravni park Vivat (Priznanje je prevzel direktor Geza Šanca). Z njimi sta podžupan Alojz Glavač in župan Franc Cipot.

UVODNIK

Kar polovico tokratne Lipnice namenjamo poročilom o prireditvah dveh pomembnih dogodkov v našem okolju: ne moremo skriti zadovoljstva nad novostmi, pridobitvami, ki nam jih je prinesel »praznični september« (12. praznik Občine Moravske Toplice) in v Bogojni ter okoliških krajih so v okviru XX. Košičevih dnevov dostojno počastili 800-letnico prve omembe kraja. Seveda predstavljamo tudi letošnje občinske nagrajence.

Vseh dogodkov v kmetijstvu, turizmu, družbenih dejavnostih tokrat nismo uspeli zabeležiti (o gostinskem zboru v Moravskih Toplicah bomo, na primer, obširno poročali v naslednji številki). Smo pa zabeležili nad vse bogato bero gasilskih in rekreativnih aktivnosti.

Zaradi bolezenske zadržanosti urednice tokrat ni strani v madžarskem jeziku.

Ludvik Sočić, urednik

FOTO: Geza GRABAR

FOLKLORNI FESTIVAL – Programska stacija Košičevih dnevov kulture v Bogojni.

12. PRAZNIK OBČINE / KOŠIČEVI DNEVI XX

TEŠANOVCI – Oaza zdravja, osrednji objekt.

BOGOJINA – Visoki gostje na osrednji prireditvi občinskega praznika.

TEŠANOVCI-MLAJTINCI – Gostinsko-turistični objekt ob ribniku.

LUKAČEVSKO ZAVETIŠČE – Mala hiša – velika pridobitev.

DOŠ PROSENAKOVCI – Slovesno v prenovljene prostore.

IVANCI – Bogastvo zelenjavnih jedi.

FILOVCI – Vaške igre 2008.

SELO – Lūjpanje kukorce postaja krajevni praznik.

BOGOJINA – »Lanena« opravila.

12. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Slavnostna seja občinskega sveta

USPEH OBČINE SE MERI TUDI V ZADOVOLJSTVU NJENIH LJUDI

Slavnostna seja občinskega sveta Občine Moravske Toplice vsakokrat poteka na praznični dan, 7. septembra. Tokrat se je to zgodilo v sejni sobi vaško-gasilskega doma v Bogojini in občinski organ se je s tem poklonil kraju, ki letos proslavlja 800-letnico prve omembe in se je razvilo v pomembno krajevno, kulturno in duhovno središče. Na seji so podelili občinska priznanja za leto 2008: naziv Častni občan poslancu in podžupanu Gezi Džubanu, letošnjo Nagrado občine Dragici Letina, priznanji sta prejela Marija Puhan in zdraviliško-turistično podjetje Terme Sončni park Vivat. Slavnostni govornik je bil župan Franc Cipot.

Ponosno je pokazal na številne razvojne dosežke na področju komunalne infrastrukture in družbenih dejavnosti, še bolj pa na uspešno črpanje evropskih sredstev za uresničitev teh projektov. »V naši lokalni skupnosti smo uspešni, tudi zato, ker smo se zavedali, da Slovenija prihaja v družbo evropskih držav in mora vsakdo razmišljati globalno ... Sleherni posameznik mora najti prilžnost in mora imeti možnost, da lahko dokaže svoje sposobnosti. Prav zato so tako pomembne vsebine, ki nastajajo z gradnjo objektov.« Pri tem je župan posebej izpostavil široko in vsebinsko bogato zastavljeni projekt Oaza zdravja, h katerem je občina uspela pritegniti tudi sosednje, zlasti goričke občine.

NAZIV ČASTNI OBČAN

GEZA DŽUBAN, Moravske Toplice, poslanec DZ in podžupan občine za uspešno predstavljanje in zagovarjanje potreb naše regije

Gospod Geza Džuban, rojen leta 1943 v kmečki družini v Moravcih, se je po šolanju na srednji kmetijski šoli v Mariboru in univerzitetnem študiju na Agronomski fakulteti v Ljubljani zaposlil kot kmetijski svetovalec na Živinorejsko-veterinarskem zavodu za Pomurje in bil v letih 1968–1992 priznan v širšem prostoru, predvsem med ljudmi na podeželju. S takšno popotnico, brez politične prepoznavnosti, je leta 1992 kandidiral za poslanca Državnega zbora in bil na presenečenje mnogih tedanjih politikov izvoljen za poslanca. Vse do danes, polnih 16 let, je ostal stalni član najvišjega zakonodajnega telesa v državi. Svoje delovanje je gospod Geza Džuban usmerjal predvsem na področje kmetijstva ter s svojo strokovnostjo velikokrat pripomogel k pozitivnim rešitvam v zakonodaji, ki so zelo pomembno vplivala tudi na razvoj kmetijstva v Pomurju. Gotovo je med zasluge edinega poslanca iz naše občine v vsem tem času potrebno šteti tudi njegovo zavzemanje za čimprejšnjo izgradnjo avtoceste, obnovo in posodobitev šolskega prostora v regiji ter primarne infrastrukture v občinah.

Leta 2002 je g. Džuban postal podžupan Občine Moravske Toplice in bil povezovalac med občino in državnimi organi na različnih področjih delovanja, pa ne le za našo občino, temveč za vse občine, ki so bile njegova volilna baza. Zelo pogosto jih je obiskoval, se pogovarjal z župani in občani o njihovih težavah ter se v skladu s pristojnostmi in možnostmi ves čas zavzemal, da se pomurskemu prostoru nameni čim več sredstev iz državne blagajne.

Poznamo ga kot izjemno družabnega človeka. S svojo trobento je postal ljudski do te mere, da ljudje na različnih prireditvah radi prisluhnejo tudi njegovemu glasu iz trobente.

NAGRADA OBČINE MORAVSKE TOPLICE

DRAGICA LETINA, Selo 38

za izjemno prizadevnost na področju sadjarstva in za razvoj sadjarstva na Goričkem

Med najuspešnejše nosilce dejavnosti na področju sadjarstva v občini gotovo sodi sadjarstvo družine Letina iz Sela. Nosilec te pomembne in zahtevne gospodarske dejavnosti je gospa Dragica Letina, ki ne le, da vrsto let skrbi za izjemno kvaliteto pridelanega sadja v skladu s visokimi standardi na področju ekologije, ampak si tudi sama prizadeva, da z izobraževanjem na tem področju doseže še višjo kvaliteto izdelkov, v tem primeru predvsem kvalitetnih goričkih jabolk, ki so zelo iskana na trgu doma in v tujini. Je izjemno marljiva in ena redkih posameznik v našem okolju, ki je lahko zgled pripadnikom mlajše generacije, ko se odločajo za samostojne dejavnosti oziroma samostojne poklice na tem delu naše občine in širše regije.

Glede na navedeno, se gospe Dragici Letina za njeno izjemno prizadevnost na področju sadjarstva in razvoj sadjarstva na Goričkem podeli občinska nagrada za leto 2008.

»Še veliko ciljev imamo. Veliko dobro zastavljenih ciljev. Z dobrimi idejami, usposobljeno občinsko upravo in sodelovanjem vseh ljudi bomo lahko pri njihovi uresnitvi uspešno nadaljevali črpanje evropskih sredstev. Pri tem me posebej veseli enotnost med občinami in korektno sodelovanje s pristojnimi ministrstvi.«

Občini ob prazniku in dobitnikom priznanj so čestitali: minister za promet mag. Radovan Žerjav, škof Evangeličanske cerkve na Slovenskem, častni občan mag. Geza Erniša in načelnik UO Murska Sobota Geza Farkaš.

Geza Grabar

PRIZNANJE OBČINE MORAVSKE TOPLICE

TERME SONČNI PARK VIVAT

Moravske Toplice za izreden razmah in obogatitev turistične dejavnosti v občini

Kot izrazito turistična občina, katere glavni razvojni cilji tudi v prihodnje v glavnem slonijo na zdraviliškem turizmu oziroma naravnih danostih, povezanih s termom mineralno vodo, smo izjemno zadovoljni, da se je v preteklih letih turistična dejavnost zelo razmahnila tudi v okviru novega hotelskega kompleksa Term Sončni park Vivat v Moravskih Toplicah. Vodstvo Term Vivat in zaposleni si zaradi izjemnih prizadevanj za lastni razvoj in s tem za razvoj celotne občine in širšega turističnega gospodarstva zaslužijo posebno priznanje Občine Moravske Toplice, še posebej zato, ker so v relativno kratkem času uspeli v celoti spremeniti prejšnji koncept razvoja turizma na tem področju in bili pri tem, glede na število gostov, ki bivajo oziroma preživljajo počitnice pri njih, zelo uspešni.

V pričakovanju, da bo razvoj Term Sončni park Vivat tudi vnaprej tako uspešen in bo sovpadal s cilji razvoja turizma v Občini Moravske Toplice se Termam Sončni park Vivat Moravske Toplice za razvoj njihove dejavnosti podeli občinsko priznanje za leto 2008.

MARIJA PUHAN, Čikečka vas 7

za izjemne tekmovalne dosežke v ročni košnji in za delo v društvih

Gospa Marija Puhan je ena izmed mlajših gospodinj na kmetiji. S svojim zavzetim delom je veliko prispevala k temu, da je kmetija Puhanovih danes ena najbolj urejenih in največjih kmetijskih gospodarstev v naši občini.

V letu 2008 je bila gospa Marija Puhan uspešna udeleženka državnega prvenstva v ročni košnji trave v Presiki pri Medvodah, kjer je osvojila prvo mesto ter na ta način prav posebej promovirala tudi našo lokalno skupnost, v kateri sicer tudi deluje kot članica številnih društev in civilnih organizacij. Za izjemne tekmovalne dosežke v ročni košnji trave med ženskami na državnem prvenstvu in za delovanje v različnih organizacijah se gospe Mariji Puhan podeli Priznanje Občine Moravske Toplice za leto 2008.

Osrednja občinska prireditev
v znamenju 800-letnice Bogojine

BOGOJINA S KOŠIČEVIM TRGOM IN SPOMINSKO PLOŠČO

Tudi osrednjo prireditev ob 12. občinskem prazniku so pripravili v Bogojini. Po slavnostni seji občinskega sveta je potekala v šotoru na ploščadi pred kulturnim in vaško-gasilskim domom. Sovpadala je z vrhuncem praznovanj jubilejnih XX. Košičevih dnevov kulture oziroma 800. obletnice prve pisne omembe kraja.

»Praznovanja so za to, da se pohvališ. In letos se je v naši občini dogajalo mnogo stvari, veliko več kot prejšnja leta. Če bi hotel predstaviti sleherno novo pridobitev, s katero smo bogatejši od zadnjega praznovanja, bi to trajalo vsaj pol ure,« je uvodoma dejal župan Franc Cipot in toplo pozdravil vse prisotne. Med njimi je bil tudi dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof, bogojinski rojak in častni občan Občine Moravske Toplice.

Ko je prof. Jože Vugrinec orisal zgodovino Bogojine v zadnjih 800 letih oziroma približno 25 generacij ljudi, ki so v preteklosti zagotovo živeli skromneje, a duhovno bogato življenje, in se sprehodil skozi vseh 20. Košičevih dnevov, sta župan in dr. Smej na prečelju kulturnega doma odkrila spominsko ploščo, župan pa je razglasil poimenovanje Košičevega trga v osrednjem delu kraja. Škof Smej je blagoslovil spominsko ploščo in novo poimenovanje trga. K temu pomembnemu dogodku se je pridružila tudi Pošta Slovenije, ki je izdala spominsko pošto znamko.

Na prireditvi, ki so ga s kulturnim programom s poudarkom na zgodovini Bogojine zaznamovali učenci tamkajšnje osnovne šole in kvartet ljudskih pevcev KUD Jožef Košič, so na predlog posebne občinske komisije razglasili najlepše urejeni kraj v občini v okviru akcije Moja dežela, lepa in gostoljubna. To so letos postali Sebeborci. Najlepše urejeni vrtec je vrtec v Martjancih, najbolj urejeni osnovni šoli pa sta OŠ Fokovci in DOŠ Prosenjakovci. Župan je podelil posebno nagrado Kristijanu Šinkecu iz Sebeborca, dobitniku letošnje raziskovalne nagrade PIF za diplomsko delo s področja družboslovja in humanistike. Slovesno so razglasili tudi rezultate ocenjevanja akcije Moj dom, lep in urejen Društva upokojencev občine Moravske Toplice. Med 17 predlogi je naslov najlepše urejene domačije pripadel Ireni Klančar iz Moravskih Toplic, domačiji Nade Horvat iz Sebeborca in Irene Kerčmar iz Prosenjakovca pa sta dobili priznanji za drugo in tretjo mesto.

Geza Grabar

Prosenjakovci

NOVA PODOBA DVOJEZIČNE OSNOVNE ŠOLE

Potem ko je občina kot nosilec programov in dejavnosti v osnovnih šolah ob pomoči šolskega ministrstva v prejšnjih letih temeljito obnovila in za potrebe devetletke dogradila manjkajoče prostore na osnovnih šolah v Bogojini in Fokovcih, so se obsežni gradbeni posegi letos zgodili tudi na Dvojezični osnovni šoli (DOŠ) Prosenjakovci. Šola, ki jo obiskuje nekaj več kot 90 učencev, je dobila novo strešno kritino, zamenjana so bila okna in vrata, prenovljene učilnice, na novo pa je urejen tudi multimedijiški prostor v okviru knjižnice. Slavnostna predaja novih pridobitev, katerih vrednost je ocenjena na več kot 650 tisoč evrov, je našla mesto v programu prireditev ob 12. občinskem prazniku.

Na priložnostni prireditvi v šolski telovadnici, kamor so poleg gostov in predstavnikov pobratenih šol učenci povabili tudi svoje starše, je župan Franc Cipot ponovil misel o izjemnem pomenu znanja za človeka. Zato občina ne skopari s sredstvi za šolske zgradbe. Veliko pomembnejša je seveda vsebina v njih, je dejal in v šali dodal, da brez lepih, privlačnih in prijaznih prostorov mladi ne bodo radi hodili v šolo. Spomnil je, da so vse tri šole v občini obnovljene, zato ne vidi razloga, da se ne bi nadaljevalo tudi kakovostno pedagoško delo. Obnova šole v Prosenjakovcih sicer še ni povsem zaključena, a je že sedaj šola izjemno lepa in z veliko več svetlobe kakor doslej. Tudi županova misel, da je razvoj kraja izključno odvisen od tega, kakšni ljudje bodo v njem živeli, napeljuje ne izjemno vlogo znanja ljudi.

Ravnateljica Jožefa Herman je skupaj z zaposlenimi in učenci vesela novih pridobitev. Prepričana je, da jih bodo prijetnejši pogoji dela spodbudili, da bo marljivost njihovih učencev prišla še bolj do izraza. Zato tudi ni naključje, da je simbol šole prav čebela.

Tudi Mojca Škrinjar, generalna direktorica Direktorata za šolstvo Ministrstva za šolstvo in šport, je podprla poslanstvo šole v okolju, kjer sobivajo ljudje dveh kultur in govorijo dva različna jezika.

Na šoli si želijo, da bi dobili tudi novo fasado, zamenjali vodovodno omrežje, obnovili šolsko kuhinjo ter uredili zunanjo športno igrišča.

Geza Grabar

Rad bi se zahvalil ...

V pripravo prireditev ob letošnjem občinskem prazniku je bilo vložena ogromno truda, tako s strani sodelavcev v občini kot posameznikov iz različnih turističnih, kulturnih, športnih in drugih društev, krajevnih skupnosti, krajevnih odborov, zavodov in drugih, ki so sestavljali različne programe in v njih aktivno sodelovali. Ob koncu praznovanja bi to želel posebej poudariti in rad bi se zahvalil nekaterim posameznikom. Vlogo koordinatorja sta z veliko odgovornostjo prevzeli naša tajnica Marjanca Granfol in direktorica občinske uprave Martina Vink Kranjec in pokazalo se je, da je ravno zaradi dobre priprave posameznih prireditev vse potekalo brez najmanjših težav in v okviru predvidenih vsebin. Da so prireditve potekale v pristnem domačem in sproščujočem vzdušju, pa velja seveda posebna zahvala Kulturno-turističnemu društvu Tešanovci, Turističnemu društvu Martin Martjanci, Turističnemu društvu Bogojina, Turističnemu društvu Ivanovci, Vinogradniško-sadjarškemu in kulturno-turističnemu društvu Filovci, Pevskemu društvu Selo

in Društvu upokojencev Moravske Toplice, ki so z različnimi domačimi dobrotami razvajala goste in vse prisotne ter dogajanju dodali pridih domačnosti. Hvala tudi gospodinjam iz Tešanovec, Mlajtinec, Lukačevci, Bogojine, Ivanec in Sela za sladke kulinarične dobrote ter Dejanu iz Tešanovec za glasbeno popotovanje do Oaze zdravja. Zahvala velja seveda tudi našemu komunalnemu podjetju Čista narava, predstavnikom krajevnih odborov Tešanovci, Mlajtinci-Lukačevci, Filovci, Bogojina, Ivanci in Martjanci, kakor tudi vsem tistim, ki jih morda v tem članku ne omenjam, so pa na kakršenkoli način prispevali k uspešni izvedbi prireditev v okviru letošnjega občinskega praznika.

Morda bi moral začeti s čestitko in zahvalo letošnjim občinskim nagrajencem, ki so s svojimi rezultati, s svojim načinom delovanja v lokalni skupnosti in pripravljenostjo za sodelovanje bili deležni posebne pozornosti vseh, ki delujemo v Občini Moravske Toplice. Še enkrat iskrene čestitke Gezi Džubanu, letošnjemu častnemu občanu, Dragici Letina, Mariji Puhan in Termam Sončni park Vivat.

Feri Cipot, župan

DAN PO PRAZNIKU

Končali smo praznovanje letošnjega občinskega praznika, ko smo se veselili ob novih pridobitvah. Vsaka bo na svoj način zaznamovala našo prihodnost in prihodnost generacij, ki prihajajo za nami. Te pridobitve pomenijo razvoj in so dodana vrednost v našem okolju. Posebej veseli smo prisotnosti kolektivne zavesti, da je takšen pristop k razvoju našega okolja dobrodošel za vse, in to spoznanje se širi navzven ter se na ta način dotika slehernega posameznika. Da je temu res tako, kaže velik odmev širše javnosti na dogodke v naši lokalni skupnosti, kjer se posebej izpostavlja zaslužne posameznike – teh pa je vse več –, ki so veliko prispevali k vsemu, kar se je v preteklem mesecu zgodilo v naši občini ...

Veseli me, da sem bil med nosilci ideje za razglasitev Trga Jožefa Košiča v Bogojini, s čimer je Bogojina ob 800-letnici prve omembe kraja po nekaj stoletjih spet pridobila trg in s tem novo dodano vrednost, ki jo v tem trenutku sicer težko ocenimo, bo pa gotovo vplivala na nadaljnji razvoj tega vse bolj obiskanega kraja, ki se pohvali s Plečnikovo arhitekturo, leži na križišču poti na meji med Dolinskim, Ravenskim in Goričkim svetom naše prekmurske pokrajine in je po izgradnji avtoceste tudi naša občinska bližnjica oziroma naše okno v širni svet.

Potem ko se je vrsto let zaman iskala primerna lokacija za postavitev regijskega zavetišča za živali, lahko z zadovoljstvom ugotovim, da je bila moja ideja o izgradnji v Lukačevcih dobro sprejeta, najprej med občani in pozneje tudi pri strokovni javnosti. Rezultat teh prizadevanj je eno najsodobnejših zavetišč za živali, ki nima le humanega pomena z vidika skrbi in varstva za živali, temveč je kot objekt, ki je lociran med mestom in centrom turizma v pokrajini izjemnega pomena tudi za razvoj drugih dejavnosti, ki so s tem povezane, predvsem pa dejavnosti turizma, saj gre v bistvu ne le za zavetišče, temveč tudi za hotel za živali.

Med ljudmi se je prijela ideja Oaze zdravja – zamisel o turističnem projektu, s katerim želimo zgodbo o Prekmurju približati gostom, ki prihajajo k nam in želijo od tod odnesti lepe in bogate spomine. Če namreč hočemo, da postane naše podeželje kraj prihodnosti, potem moramo ohraniti našo kulturno krajino z vsem njenim bogastvom, ki jo ponujajo neokrnjena narava, kulturnozgodovinskimi spomeniki, navade in običaji nas, Prekmurcev, z značilno, vse bolj čislano prekmursko kuhinjo in mehko prekmurščino. Ponudba vsega tega, povezana v celoto, pomeni, da lahko s tako imenovanim mehkim turizmom močno povečamo obete za naše podeželje, za našo okroglino, ki lahko postane OAZA ZDRAVJA, kjer se ljudje sproščajo in si nabirajo novih moči ob vsej industrializaciji in globalizaciji, v svetu, v katerem posameznik vse bolj izgublja identiteto in stik z okoljem in naravo. Čeprav se zdi, da imamo pri nas veliko dodatne ponudbe na področju turizma, predvsem zaradi tega, ker obratuje nekaj zares dobrih vinotočev in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, pa je res, da za obliko mehkega turizma te raznolike ponudbe ni nikoli dovolj, predvsem ponudbe, namenjene zelo široki populaciji, ki nima zastavljenega konkretnega cilja potovanja, ampak se ustavlja na določenih točkah oziroma si na vsakem terenu sproti določa lastno pot. Da bi bil mozaik raznolike ponudbe večji, smo v okviru Oaze zdravja že uvodoma spoznali, da bo potreben tako imenovani turistični center oziroma izhodiščna točka za preživljanje prostega časa v naravi, zato je v okviru projekta zrasel turistično destinacijski center v Tešanovcih, ki naj bi bil na eni strani predstavitveni center vseh vsebin, ki so lahko zanimive za turiste na našem območju, na drugi strani pa servisni center, v okviru katerega bo komunalno podjetje, urejevalec in vzdrževalec javnih površin, skrbelo za vso ja-

vno infrastrukturo, ki je pomembna za razvoj in videz celotne krajine. Gre za dolgoročno naložbo, ki bo vizionarjem v prihodnosti dajala predvsem veliko možnosti za kreativni razmislek, kako pripeljati turista v sleherno naselje oziroma kako začutiti turistični utrip v vsem podeželskem okolju, ne le naše občine, temveč širše regije. In če se v velikih mestih izgrajujejo tako imenovani cestni prometni obroči okrog strogega centra, ki so pomembne prometne žile za razvoj slehernega večjega mesta, potem so turistične ceste izjemnega pomena za širitev in razvoj v celotni turistični destinaciji. V ta namen je letos dokončana prenova ceste med Tešanovci in Mlajtinci in dokončan prvi del prenovne ceste med spodnjim in zgornjim delom Moravskih Toplic. Na obeh turističnih cestah je občina za razvoj turizma uredila zanimive turistične objekte. Na ribniku med Tešanovci in Mlajtinci je postavljen manjši gostinski objekt, ki bo pomembna dopolnilna ponudba za destinacijske goste in za sprehajalce, ki jih je na tem delu vse več. Ob Dolgi ulici v Moravskih Toplicah pa je bil že v lanskem letu postavljen novi lovski dom, ki prav tako daje veliko možnosti za turistične vsebine.

In še ene stvari nikakor ne smem prezreti, ko zaključujem svoje razmišljanje o občinskem prazniku. Gre seveda za podpis pogodbe o dokapitalizaciji podjetja Zdravilišče Rimska čarda, s čimer se tudi formalno začne izgradnja tega zdravilišča, saj je v celotno infrastrukturo, predvsem v nakup zemljišč, po oceni strokovnjakov doslej vloženi že več kot dva milijona evrov, kar je zadostna osnova za to, da se na tej zanimivi lokaciji čimprej začne gradnja novega zdraviliško-turističnega kompleksa, ki bo gotovo velika dodana vrednost k razvoju turizma v celotni regiji.

Je pa seveda letošnji občinski praznik prinesel veliko veselja tudi malčkom v vrtcu Martjanci, kjer so novi paviljoni z lepimi terasami nekaj posebnega in martjansko enoto vrtca uvrščajo med enega najlepših vrtcev v okolju. Zadovoljni pa so gotovo tudi na Dvojezični osnovni šoli v Prosenjakovcih, kjer je uspela obnova šole, ki je med drugim prinesla tudi veliko svetlobe v to izjemno simpatično zgradbo. Seveda ne smem pozabiti odmevnih prirediteljev XX. Košičevih dnevoev kulture in vse bolj prepoznavnega Ljubanja kukorce v Selu. Prav tako naj omenim že tradicionalno dobro obiskani Zelenjadarski dan na Ivancih. Pa še na športnem področju se je dogajalo marsikaj. Na golfu, ki je bil letos povezan z nogometnim turnirjem, je bilo za nekatere, recimo, prvovrstno presenečenje moja zmagaja v golfskem tekmovanju.

Dan po tem ... ko smo končali občinsko praznovanje, 29. septembra 2008, smo ob prizadevnem delu vseh v občinski upravi uspeli poslati kompletno gradivo kot zahtevek za pridobitev nepovratnih sredstev iz evropskih strukturnih skladov in državnega proračuna v skupni višini 2.900.000 EUR za pokritje vseh navedenih novosti, ki so bile izvedene v letošnjem letu in za katere smo že prej pridobili sklepe o dodelitvi sredstev.

Feri Cipot, župan

Tešanovci-Mlajtinci

OBNOVLJENA CESTA IN GOSTINSKI OBJEKT OB RIBNIKU

Tudi obnova 1,8 km dolge občinske ceste s pločnikom za pešce med Tešanovci in Mlajtinci, ki zaradi številnih novih vsebin upravičeno dobiva vzdevek »turistična«, in postavitve gostinskega objekta pri ribniku ob njej, sta bila vključena projekt Oaza zdravja, finančno podprt s strani EU. Skupna vrednost novih pridobitev – cesta je bila zgrajena v treh mesecih, gostinski objekt pa v rekordnem mesecu dni – je 1,1 milijona evrov, od tega 70 % iz evropskih sredstev, preostalo je občina primaknila iz svojega proračuna.

Kot je ob predaji novih pridobitev pri ribniku dejal župan Franc Cipot, je od ideje do realizacije prišlo v enem letu, kar je izjemno kratko obdobje. Nekoč je bila lokacija zanimiva zaradi izkoriščanja gramoza, potem je bila meka za ribiče, sedaj pa bo dobila nove turistične vsebine. Lokacijo za gostinsko-turistični objekt, ki bo začel obratovati spomladi prihodnje leto in za najem katerega je med gostinci izjemno zanimanje, je bilo kar težko izbrati, se pa že sedaj potrjuje, da je bilo določeno zelo posrečeno mesto. Lično zgrajen manjši objekt po zamisli arh. Štefana Balerja se odlično poda v to naravno okolje in bo po prepričanju župana gostom nudil poseben čar in stik z naravo, saj bo vmesna postojanka za številne kolesarje, sprehajalce in druge aktivne goste, vsekakor pa bo objekt v prihodnje še bolj zaznamoval turizem in njegove razvojne priložnosti.

Obnovljeno cesto s turističnim objektom so družno namenu predali župan ter predsednika krajevnih odborov Mlajtinci Vesna Zadravec in Tešanovci Nikolaj Cipot. Za pristno domačo ponudbo so poskrbeli domačini, zaplesala pa je folklorna skupina KTD Tešanovci.

Lukačevci

MALA HIŠA KOT ZAVETIŠČE IN HOTEL ZA ŽIVALI

Pri največji čistilni napravi v občini ob Martjanskem potoku, nedaleč od Lukačevcev, je v manj kot treh mesecih na 420 m² koristnih površin zraslo sodobno zavetišče za živali Mala hiša. V okviru centra, edinega te vrste v Pomurju in desetega v Sloveniji, je tudi t. i. hotel za male živali.

Glavni partner in nosilec 592.625 € vrednega projekta, čigar zametki segajo v leto 2003, je Veterinaria iz Murske Sobotice, partnerja pa sta Občina Moravske Toplice in Javno komunalno podjetje Čista narava. Marjan Kerčmar, direktor Veterinarie, je dejal, da je Mala hiša, zavetišče za živali d. o. o., zgrajena po naj sodobnejših standardih. Polovica od 36 boksov za pse je namreč ogrevana, hiša pa ima tudi dva skupinska boksa za mačke, prostor za opravljanje veterinarskih storitev, ločene izolatorje za pse in mačke ter številne druge pripadajoče prostore.

Center je prvenstveno zavetišče za živali, namenjeno za puščenim in izgubljenim živalim s celotnega pomurskega prostora, ki si bo prizadeval za te živali najti stvarnega ali novega, zaupanja vrednega lastnika. Mala hiša pa je namenjena tudi hišnim ljubljencem turistov in domačinov. Gostje turističnih in drugih destinacij bodo lahko v času bivanja v naših krajih pustili svoje živali na varnem, prav tako bodo tudi domačini v času svoje odsotnosti lahko male živali zaupali v varstvo.

Župan Franc Cipot je na svečanosti ob odprtju poudaril, da je Mala hiša v svojem segmentu dejavnosti hotelskega dela korak k še bolj kakovostnemu turističnemu servisu v tem okolju.

Selo

OBUJANJE STARIH KMEČKIH OPRAVIL IN OBIČAJEV

Podobnih prireditev, kot je *lujpanje kukorce* v Selu na Gorickem, je bilo kar nekaj v Prlekiji, zagotovo pa tudi v drugih krajih v severovzhodni Sloveniji, kjer je koruza razširjena poljščina. Vendar je selanska prireditev že od začetka nekaj posebnega: izžareva tipično goričko pristnost in domačnost, ki je človek ne doživi nikjer drugje. Selančani z *lujpanjem kukorce* sicer zaokrožujejo dvoje množičnih prireditev – spomladi namreč pripravljajo še tekmovanje v ročni košnji trave. Z obema prireditvama pa želijo na kar najbolj pristen način obuditi nekdanja kmečka opravila in z njimi povezane običaje.

Največ zaslug za zelo uspešno in vedno bolj obiskano prireditev imajo člani Društva pevcev Selo, ki so prireditev pripravili že petič. Kot soorganizator vse večje breme prevzema TIC Moravske Toplice, Občina Moravske Toplice je letošnjo prireditev vključila v program prireditev občinskega praznika. Brez sponzorjev in donatorjev pa si projekta v Selu sploh ni mogoče več zamisliti.

Že dan prej so na osnovni šoli v Fokovcih pripravili ocenjevanje koruznih jedi, z likovnimi in literarnimi deli na temo koruze pa so tekmovali učenci osnovnih šol. Med pisci so bili po mnenju Suzane Panker najboljši Laura Kološa, Eva Rauch in Mihaela Bači, z likovnimi deli pa so se najbolj izkazali Eva Rauch, Vanesa Nemeč in Danijel Kočar, vsi učenci OŠ Fokovci. Slednji so bili najboljši tudi v pripravi koruzne jedi, saj so pod mentorstvom Sonje Tot pripravili odlične kukorčne zlejšanke z jabolki. V kulinaricnem delu je drugo mesto pripadlo Mateji Kofjač iz Ljubljane, tretje pa Nataši Bači iz Fokovec. Na natečaj je prispelo 18 literarnih, kar 68 likovnih del in 16 koruznih jedi (to ocenjevalno komisijo je vodila kmetijska svetovalka Anica Petrovič).

Sicer pa je bilo pod velikim prireditvenim šotorom veselo in zelo živahno, saj se je trlo obiskovalcev od blizu in daleč – v okviru izleta so se ustavili člani Planinskega društva Nova Gorica, srečali pa smo tudi obiskovalce iz Trzina, Ljubljane in Maribora in drugod. Za dobro voljo so z zabavno igro *lujpanja kukorce* poskrbeli organizatorji, ki so na oder povabili »koruznike«. Prišlo jih je bore malo, a kot je dejal predsednik selanskega pevskega društva Oskar Makari, bi morali za vse koruznice zagotovo natrgati za cel vagon koruze. Jože Zadravec in Marjana Mencinger iz Sela sta se spoznala prav na prvi tovrstni prireditvi.

S svojimi temperamentnimi nastopi so za dobro razpoloženje poskrbeli tudi folkloristi Srbskega kulturnega društva iz Maribora in fokovske osnovne šole, pevke Turističnega društva Žlaki ter Sara Šebök, Marina Balajc, Rok Šebök in Marko Nemeč iz dramsko-humoristične sekcije selanskega pevskega društva. Z izdelovanjem malih cekarjev so pozornost pritegnili tudi člani KTD Ceker iz Fokovec.

Del sredstev v višini 200 tisoč evrov je bil zagotovljen v obliki nepovratnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (75 % evropskih sredstev, 25 % sredstev RS).

O pomenu nove pridobitve za celotni pomurski prostor pa sta ob odprtju novega centra in hotela za male živali spregovorila tudi mag. Andreja Vizjak Jagodič iz Veterinarske uprave Republike Slovenije in Jernej Lenič, direktor Veterinarske zbornice Slovenije.

Ob objektu je na 100 m² urejen tudi parkirni prostor za specialna službena vozila, obiskovalce in stranke.

Tešanovci

DOŽIVLJAJSKI CENTER OAZA ZDRAVJA

Sklepno dejanje prireditev ob 12. prazniku Občine Moravske Toplice, razpotegnjenih na več kot mesec dni, je bila otvoritev osrednjega objekta doživlajsko turističnega centra Oaza zdravja v Tešanovcih. V zgradbi bodo v pritličju tudi prostori Javnega komunalnega podjetja Čista narava, turistični center pa bo obiskovalcem Krajinskega parka Goričko nudil celostno informacijsko podporo.

Župan Franc Cipot je ob tej priložnosti dejal, bo center na lokaciji »vstopnih vrat« v krajinski park po eni strani deloval kot informativna, po drugi pa usmerjevalna točka. Obiskovalci bodo bodisi v obliki predstavitvenih filmov v doživlajškem studiu, v ustni ali pismeni obliki dobili informacije o ponudbi ter produktih in storitvah na območju krajinske parka. Dejal je še, da je center zaživel v tako kratkem času tudi zato, ker so vsi akterji absolutno verjeli v uspeh projekta.

V doživlajškem studiu bodo prek slik in zvoka zainteresiranim predstavili naravno in kulturno dediščino, predvsem etnološko dediščino in kulinariko širšega območja Goričkega. Odprtje centra bo prineslo dve novi delovni mesti in več posrednih zaposlitev.

Na omenjeni projekt, ki naj bi bil formalno zaključen v letu 2009, se že navezuje več tematskih, pohodnih in kolesarskih poti (Slatinska pot v občini Rogašovci, Pot Vulkanija v občini Grad, Kulinarčna pot v občini Gornji Petrovci ...) s širšega območja Goričkega. V projekt Oaza zdravja med drugim iz naše občine sodijo tudi zadnje pridobitve, ki so jih namenu predali v minulih dneh: turistični objekt pri ribniku ob cesti Tešanovci-Mlajtinci, pa novo zgrajena kolesarska pot Tešanovci-Bogojina, posredno pa tudi hotel za živali Mala hiša, ki prav tako dviguje nivo turistične ponudbe v občini in na širšem območju.

Ob odprtju centra so številni ponudniki na stojnicah v obliki kmečke tržnice pokazali le delček naravne in kulturne dediščine, zlasti pa bogate kulinarčne ponudbe. V kulturnem programu so nastopili: tešanovska folklor, ljudskih godci in pevci TD Vrtnak iz Gornjih Petrovec, otroške folklorne skupine OŠ Grad ter dramske skupine Kulturno-prosvetnega društva Rogašovci.

Veliki pokriti prostori ob centru, ki so bili prav tako zgrajeni v okviru projekta, bodo služili organizaciji turističnih in kulturnih prireditev ob slabem vremenu, drugi del pa garažam gostov – turistov, ki se bodo po tematskih in rekreativnih poteh podali na odkrivanje Goričkega s kolesom ali peš.

Župan Franc Cipot je ob odprtju centra Oaza zdravja zbranim predstavil smisel in koncept projekta.

Rimska čarda

ZDRAVILIŠČE ŽE LETA 2010?

Na priložnostni novinarski konferenci, na kateri so predstavili osrednji objekt v okviru projekta Oaza zdravja v Tešanovcih, doživlajsko turističnega centra, ter Malo hišo – hotel in zavetišče za živali, je bilo rečeno, da naj bi prav projekt Oaza zdravja ponovno vrnil v življenje tudi že več let načrtovano zdravilišče Rimska čarda.

Najbolj smeje in ambiciozne načrte na tem področju ima Franc Žitnik, lastnik družbe Abadon iz Bohinjske Bistrice, ki se ukvarja z računovodskim servisom in nepremičninami. Kot je znano, je Žitnik z dokapitalizacijo družbe in dokupom nepremičnin postal večinski lastnik podjetja Rimska čarda d. o. o. Prepričan je, da bo končno zrasel sodoben zdraviliško-termalni in wellness center, čigar gradnjo so pred leti načrtovali v navezi s Švicarji. Novi lastnik Rimske čarde je na novinarski konferenci zagotovil, da je v pripravi vsa potrebna dokumentacija za zgraditev zdraviliškega centra, iščejo pa že tudi podizvajalce za izvedbo.

Franc Žitnik

Objekt naj bi domači javnosti predstavili še letos, z gradnjo pa naj bi pričeli v drugi polovici prihodnjega leta. Tretje zdravilišče na območju občine in v sosesčini občinskega središča naj bi začelo obratovati leta 2010. Do takrat naj bi zgradili tudi raziskovalno vrtino. Vrednost investicije je ocenjena na zavidanja vrednih 50 milijonov evrov.

TURNIR V GOLFU ZA POKAL OBČINE – Ob občinskem prazniku je na igrišču Golf Livada potekal že 7. golf turnir za pokal Občine Moravske Toplice. Nastopilo je 25 igralcev. Naslov najboljšega je tokrat na presenečenje mnogih pripadel županu Francu Cipotu. Na fotografiji: udeleženci in organizatorji turnirja.

Projekt »Oaza zdravja – doživlajsko turistični center« želi izkoristiti razvojne možnosti zavarovanega območja narave in ponuditi okolju ter zdravju prijazno preživljanje dopusta. Usklajen je z vsemi relevantnimi razvojnimi strategijami in politikami: Operativnim programom krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, Razvojnim načrtom in usmeritvami slovenskega turizma 2007–2011 in Regionalnim razvojnim programom Pomurske regije 2007–2013. Glavni investitor in izvajalec projekta je Občina Moravske Toplice, projektne partnerice pa so: Občina Rogašovci, Občina Gornji Petrovci, Občina Grad, Javni zavod KP Goričko in Center za zdravje in razvoj Murska Sobota. V pripravi je obsežno informativno gradivo o rekreativnih poteh in gostinsko-turistični ponudbi ob njih. Projekt sofinancira Evropska Unija iz sklada za regionalni razvoj.

Ob 800-letnici prve omembe kraja Bogojina ZGODOVINSKA RAZSTAVA BOGOJINA SKOZI ČAS

V okviru jubilejnih XX. Košičevih dnevov kulture so v Bogojini in okoliških vaseh s kar 16 prireditvami verske, kulturne, športno-rekreativne, promocijske in druge narave zaznamovali 800. obletnico prve omembe kraja. V župnijski cerkvi Gospodovega vnebohoda, beli Plečnikovi golobici, so med drugim pripravili literarni večer in v prostorih stare cerkve, ki jo je arhitekt Plečnik mojstrsko vključil v novo cerkev, so ob pomoči Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota na ogled postavili zgodovinsko razstavo na temo *Bogojina skozi čas*. Del eksponatov sta prispevala župnija Bogojina in pomožni mariborski škof dr. Jožef Smej, bogojanski rojak.

Med najdragocenejše zgodovinske listine zagotovo sodi matična knjiga župnije Bogojine z letnico 1673, saj spada med najstarejše tovrstne knjige v Prekmurju. V njej so vpisani krsti, poroke in smrti v župniji živečih faranov. Gre za edino tovrstno cerkveno zgodovinsko listino iz tistega obdobja, hrani jo župnija Bogojina. Prav temu dokumentu so največ pozornosti namenili tudi razpravljalci ob odprtju razstave: župnik dr. Stanislav Zver, dekan lendavske dekanije Lojze Kozar ml. ter člani pripravjalnega odbora prof. Jože Vučurinec, arheolog Branko Kerman in likovni pedagog Jožef Gutman ml.

Na razstavi je bila v sliki in besedi postavljena na ogled tudi bogata ustvarjalnost na duhovnem področju Jožefa Košiča, prvega prekmurskega znanstvenika, prav tako tudi cehovska pravila cesarice Marije Terezije z žigom. Ob vsem drugem si je bilo mogoče ogledati tudi listino s prvo pisno omembo kraja Bogojina iz leta 1208. (G. G.)

FOTO: Gera GRABAR

Zbornik Košičevi dnevi XX 1208 BOGOJINA 2008

Pravzaprav je ob predstavitvi zbornika dvajsetih Košičevih dnevov najbolj varno slediti urednikovim besedam. Potem ko se prof. Jože Vučurinec spominja skromnih zborniških začetkov pred 19 leti – prve prireditve leta 1989, posvečene Jožefu Košiču, tovrstna publikacija žal ni pospremila – in ugotovi, da »smo letos izdali že pravi zbornik, pravo monografijo. V njej seveda ni velikih znanstvenih razprav o Bogojini ... je pa kar nekaj drobnih strokovnih člankov, ki vsak po svoje priča o bogati zgodovini tega kraja in njegovih ljudi, njegovih znamenitostih in lepotah, člankov, ki bodo kdaj zagotovo komu služili za samostojno knjigo«.

Gradivo je razporejeno v sedem razdelkov. Pozdravnim besedam župana Franca Cipota in programu XX. Košičevih dnevov sledi prvi problemski sklop z arheološko razpravo Branka Kermana o naselbini na Goricah ob Bogojinskem potoku. Fragmentarne najdbe na osnovi primerjav z najdbami iz Bukovnice, Dolnjega Lakoša in drugih najdišč Kerman razvršča v različna arheološka obdobja, kar govori o obstoju naselbine na tem območju skozi daljše časovno obdobje. Ta razdelek prinaša še prevod *Bogojanske cehovske ustanovne listine iz leta 1779* (prevod iz latinščine in madžarščine je delo Ivana Pucka), dva sestavka dr. Jožefa Smeja: *Nagrobnik in pečat Jožefa Košiča* in *Bogojanski župnik Štefan Benkovič (1783–1854) brani slovenski jezik* ter sestavka, ki sta posvečena Plečniku: urednik, prof. Vučurinec, piše o Plečnikovem delu v Prekmurju, Jelka Pšajd pa v sestavku o lončenini v bogojinski cerkvi skuša odgovoriti na vprašanje, kdo bi lahko bil izdelovalec lončenih krožnikov na stropu cerkve. Anton Šömen analizira še tkalsko tradicijo Bogojine, razdelek pa zaključuje skupinski zapis o čebelarstvu (Klar, Kleinbencetl, Puhana) *Sedmič pod lugašom*.

Večji del drugega razdelka je posvečen osrednji temi XX. Košičevih dnevov: 800-letnici prve omembe Bogojine. Uvaja ga oda Stanislava Zvera *Bogojini ob 800-letnici*, nadaljuje pa pogovor, ki sta ga s prof. Vučurincem opravili učenki 9. r. OŠ Bogojina Sara Gjura in Urška Casar. V njem je prof. Vučurinec široko razgrnil svoj pogled na zgodovino in sedanost tega krajevnege in duhovnega središča. Tema je razvnela še več učencev, ki so zapisali svoja mnenja o teh temah. (Kulturni dan OŠ Bogojina sredi maja je namreč pomenil uvod v praznovanje 800-letnice.) Razdelek končuje ta sestavka Tineta Mlinariča *O duhovni ekologiji* in Jožefa Gutmana ml. z naslovom *Marija Kraljica družine v filovskem Gaju*.

V naslednjem razdelku Franc Kuzmič registrira zapise (bibliografijo) o Bogojini v zadnjih desetih letih.

V naslednjem Jože Vučurinec razčlenjuje razstavo Bogojina 1208–2008, ki je bila postavljena v župnijski cerkvi, Jože Puhana pa poroča o LIKOS-ovi likovni koloniji in ocenjevanju vina.

V literarnem delu zbornika se z izbrano prozo in pesmimi najprej predstavljajo učenci OŠ Bogojina (Melanie Kodila, Tadeja Mesarič, Monika Horvat, Anetta Smej in Niko Rac), zatem pa še Ivanka Klopčič Casar, F. M. Šaško, Jana Bürmen, Marko Vučurinec in Martin Horvat.

Memorialni sedmi del prinaša zapise ob 25. obletnici škofovskega posvečenja škofa dr. Jožefa Smeja (Jože Gutman ml.), ob zlati maši Pavla Pucka (Jože Vučurinec), *In memoriam rojaku Ivanu Camplinu* (Stanislav Zver). Publikacijo sklenejo zgodovinski pregledi, seznam sponzorjev in pripravjalnega odbora XX. Košičevih dnevov.

Košičevi dnevi so že zdavnaj (in ne šele pred dvema letoma!) doživeli svojo polnoletnost, predvsem s polnokrvnostjo vsakokratnega programa. Gre za smiselno, izjemno bogato in plodno pogrezanje v posamezna poglavja iz zgodovine kraja in okolice. Posvečeni so bili številnim dogodkom in uglednim osebnostim: Jožefu Košiču, Ivanu Baši, dr. Jožefu Smeju, Ivanu Camplinu, Jožefu Gutmanu, dr. Vilku Novaku, Jožetu in Ignaciju Maučecu, Jožetu Lopertu, Jožetu Gjuranu, dr. Francu Klaru, arh. Jožetu Plečniku ... Ob tej priložnosti so razkrili njihove življenjske usode, predvsem pa predstavili njihova ustvarjalna dela, s katerimi so se zapisali med ugledne, pomembne može. Ne poznam primera, da bi kak kraj tako vneto negoval svoje dosežke, tako sistematično zapisoval svojo zgodovino. In jo vedno znova prinašal v zavest ter jo dokumentirano zapuščal zanamcem.

Zbornik je izdalo KUD Jožef Košič, tehnično ga je uredil Jožef Gutman ml., ki je z Matejem Končanom, Dušanom Nemcem in Denisom Vrbancem poskrbel tudi za fotografije. Na naslovnici je kronogramom dr. Jožefa Smeja s spominske plošče na kulturnem domu v Bogojini.

Ludvik Sočič

Ivanci

PETI ZELENJADARSKI DAN

Na Ivancih, v enem manjših krajev v občini, se že od sredine 90. let poskušajo v zelenjadarstvu. Nekaj več kot 70 hektarjev površin namakajo z vodo iz bližnje gramoznice in se lahko pohvalijo s prvim in doslej edinim javnim namakalnim sistemom v Prekmurju, ki pa je žal slabo izkoriščen.

Z namenom, da bi prikazali, kaj vse trinajst kmetij, ki so bolj ali manj usmerjene v pridelavo zelenjave in vrtnin, pridelava na sicer precej peščenih tleh, že vrsto let v okviru Košičevih dnevov kulture konec avgusta pripravijo zelenjadarski dan in na ta način promovirajo pridelke in plodove s svojih polj.

Pred vaško-gasilskim domom vsakokrat postavijo stojnice s ponudbo najrazličnejše zelenjave, od paprike, čebule, krompirja do paradižnika, od lubenic do melon in muškatinih buč ..., v prostorih doma pa tudi razstavo zelenjavnih jedi. Vrle domače gospodinje so jih pripravile več kot štirideset, po končani razstavi pa jih je bilo mogoče tudiokusiti.

Sicer pa so izjemno dobro obiskano prireditev uvodoma tudi letos popestrili s kulturnim programom, v katerem so s plesom in skečem nastopili domači mladinci ter ljudske pevke in pevci iz Bratonec, povrh pa še s koristnim predavanjem s področja zdravega življenja. O pomenu gibanja, stalni telesni aktivnosti ter redni uporabi zelenjave v vsakdanji prehrani je letos govorila višja fizioterapevtka Metka Vlaj, ki jo korenine vežejo na kraj, saj je v otrostvu veliko časa preživela pri dedku in babici na Ivancih.

Podžupan Geza Džuban je v kratkem nagovoru spomnil, da je v 90. letih prejšnjega stoletja ivanski namakalni sistem nastal kot pilotski projekt z namenom, da bi tukajšnjim kmetom z namakanjem ponudili možnosti drugačnih vsebin v poljedelski pridelavi, saj je razdrobljena posestna struktura največja cokla v masovni poljedelski pridelavi. Spomnil se je tudi prizadevanj žal že pokojnega domačina Franca Nežiča, da bi zazivila zelenjadarska zadruha Kapljica za skupno trženje.

Zelenjavne jedi so del tradicionalne prekmurske kuhinje, marsikdaj pa tudi plod domišljije ali inovativnosti gospodinje. Ivanski organizatorji, ki so tudi letos na zelo posrečeni način združili svoje moči in vnovič pripravili zgledno prireditev, naj bi že prihodnje leto ob podobni priležitvi izdali tudi brošuro in v njej predstavili obilje kulinarčnih dobrot iz zelenjave.

Filovci

PROŠČENJE S TREMI JUBILEJI

Vinogradniško-turistično društvo Gaj Filovci, ki je med drugim nosilec mednarodnega projekta VITIS VITAE (Trta življenja), je bilo zadnji dan avgusta organizator prireditve, v okviru katere so v Gaju, enem od treh bregov v Filovskih goricah, počastili kar troje jubilejev.

Razlog za veliko slavlje in ponos na uspešno prehojeno pot je bila 10. obletnica postavitve kapelice Marije Kraljice družine na vrhu najlepše razgledne točke, pet let od zasaditve potomke najstarejše trte na svetu – modre kavčine z mariborskega Lenta, ki raste ob kapelici, in prva obletnica postavitve križevega pota. Za postavitve kapelice in križevega pota sta dala pobudo zakonca Barica in Jožef Gutman, društvo, ki je doslej v skrbi za ohranitev kulturne dediščine, tipične prekmurske arhitekture in naravnih lepote uspešno izpeljalo več projektov, pa vodi njun sin Jožef Gutman ml.

Vse tri jubileje so zaokrožili s tradicionalno versko prireditvijo, proščanjem v Gaju. Začeli so ga s procesijo, nadaljevali z mašo pred kapelico, ki sta jo vodila domači župnik dr. Stanislav Zver in dekan lendavske dekanije Lojze Kozar ml., ter sklenili z družabnim srečanjem. Druženje se je nadaljevalo tudi po vinskih kletih. V Gaju premorejo kar nekaj kleti s prvotno podobo starih prekmurskih cimpranih hiš, kritih s slamo, in štejejo sto in več let.

Bogojina

TRENJE LANU

Prva iz bogatega programa prireditev v okviru jubilejnih XX. Košičevih dnevov kulture je bila etnološka prireditev »Trenju lanu«, s katero so prizadevni člani Turističnega društva Bogojina že lani obudili nekoč daleč naokoli poznano bogojansko tkalstvo, letos pa so prikaze še nadgradili.

Tudi druga prireditev se je zgodila pri lani zgrajeni pečnici ob Šalovem potoku. V glavnem starejše ženske pod vodstvom Marije Ivanic – pogumno pa so se jim pridružile tudi mlajše – so prikazale vsa opravila priprave lanu za tkanje: sušenje lanu na pečnici, čiščenje zrnja z »riglom«, trenje s trlico, česanje z grebenom in zatem predenje na kolovratu. Nekoč so bila vsa ta orodja lesena, nepogrešljiva pa je bila tudi pomoč moških rok. Tako je Drago Ivanic lan očistil semena, v pečnici pa je za zmerno temperaturo skrbel Pavel Horvat.

Kot je spomnil predsednik turističnega društva Jože Puhan, je bila nekoč Bogojina vas tkalcev, ki je rezala boljši kos kruha številnim družinam. Industrijske predilnice in tkalnice so izpodrinile domače tkalce, s tem pa je zamrla tudi pridelava lanu. Zadnje statve so v Bogojini utihnile leta 1960. Obiskovalci so izvedeli še, da je bilo mogoče na lesene statve kot največji izdelek stkati laneno ponjavo velikosti 6x4 metre, ki je služila kot podlaga na lesenih vozovih pri prevozu snopja z njiv, uporabljala pa se je tudi za čiščenje zrnja v času žetve ter za sušenje zrnja. Podpredsednik TD Štefan Puhan je dodal, da se lan seje na 100. dan v letu, torej sredi april, cveti v lepi modri barvi, zori pa v juniju. Seme lanu je še danes zelo iskano, saj se uporablja v kozmetiki in zdravstvu.

Obujanja spominov na delo z lanom so se kot gostje udeležile ženske iz Ižakovca, ki so zapele nekaj ljudskih pesmi, povezanih s pridelovanjem lanu, Marija Kerčmar pa je na kolovratu prikazala prejo. Morda bomo že prihodnje leto priča najbolj zahtevnemu opravilu v celotni verigi od lanu do platna, tkanju.

Filovci

NOVA PODOBA BERDENOVE KLETI

Najbolj zaslužen, da je propadajoča Berdenova klet pri kapelici v Gaju dobila novo podobo, je Jožef Gutman ml., predsednik Vinogradniško-turističnega društva Gaj in nosilec vrste uspešnih projektov v skrbi za ohranitev arhitekturne dediščine. Lastnik, Janez Berden, jo je z najemno pogodbo odstopil Gutmanu za dobo petih let. Prenovljena cimprana vinska klet je iz 19. stoletja, zdaj je dobila privlačnejšo podobo, takšno, ki kar vabi, da si ogledamo tudi njeno notranjost.

Potem ko spomnil na sporočilnost projekta VITIS VITAE kot nove kulture bivanja, vezi med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, prijaznega dotika človeka in zemlje ter priložnosti srečanja človeka s človekom, ki so v času hrupa množičnih medijev, biznisa in razseljenih oseb vsebine na veliki preizkušnji, je Jožef Gutman ml. med drugim dejal: »Ta čas ni prijazen do kontinuitete, ki bi izhajala iz kulturne krajine in gradila svojo eksistenco za prihodnost. Mi, ki si že desetletja za vse to prizadevamo, ostajamo sami, stari, preslišani. Duhovni in intelektualni potencial beži v večja središča in si svojo eksistenco zagotavlja s programi za množice.« In zaključil z vabilom, naj bo to srečanje vzpodbuda, da o problemu razmišljamo, se organiziramo in storimo kaj v dobro tistih redkih mladih, ki so še tukaj in čutijo ta prostor.

Gutman je z najemom kleti prevzel vso odgovornost in materialno breme obnove, vložil pa je tudi ogromno fizičnega dela. Klet bi naj zaživela v luči nove kulture bivanja. Ob njej naj bi namreč v poletnih večerih potekale slikarske delavnice in razstave, literarni večeri in drugi kulturni dogodki. Ob simbolnem odprtju je v njej svoje grafike razstavil Gorazd Bence iz Turnišča, študent PA Maribor, na čelo pa je zaigrala Valerija Šömen, glasbena pedagoginja iz Bogojine. Prijetno druženje ob domačih dobrotah je bilo kot naročeno za snovanje novih vsebin za prihodnost.

Bogojina

HUBERTOVA LOVSKA MAŠA

Lovska družina Bogojina je v okviru XX. Košičevih dnevov pri svojem lovskem domu v čast sv. Huberta, zavetnika lovcev, pripravila tradicionalno Hubertovo mašo. Maše, ki se je po tradiciji pričela s simbolično položitvijo kruha in vina na daritveni oltar dveh domačih lovcev, se je tudi letos udeležilo veliko vernikov iz župnije Bogojina in sosednjih župnij ter članov domače lovske družine in lovcev iz sosednjih družin.

Kot je v začetku daritvene svete maše poudaril član domače lovske družine Marijan Rituper, sta maša in srečanje v naravi zelo pomembni, kajti ljudje v zadnjem času vse bolj izgubljajo stik z naravo. In lovci LD Bogojina želijo na tak način prispevati svoj delež k osveščanju in varovanju okolja.

Lovsko mašo je ob somaševanju župnika župnije Bogojina dr. Stanislava Zvera tudi letos vodil Alojz Benkovič, župnik v

Lončarska vas Filovci

ZDAJ ŠE HIŠA KULINARIKE

Potem ko so Bojnecovi – zadnja od 74 družin, ki v Filovcih nadaljuje tradicijo lončarstva – pred dvema letoma v podobi tipične panonske arhitekture postavili dve cimprači, ki so ju, stari več kot sto let, razstavili in ob strokovni pomoči Zavoda za kulturno dediščino Maribor ponovno sestavili ter namenu predali Lončarsko vas, so letos njene vsebine pomembno nadgradili. Že ob odprtju Lončarske vasi so v eni od cimprač, v Kovačevi domačiji, ki nosi letnico postavitve 1899, uredili stalno razstavo lončarstva v Filovcih, v drugi pa so v okviru stalne razstave na ogled postavili izdelke Društva keramikov in lončarjev Slovenije. Zavod Lončarska vas Filovci je že omenjenima postavitvama letos dodal novi projekt – hišo kulinarike.

»S postavitvijo etnološkega spomenika v naravi se je potrdilo, da smo na pravi poti, saj se obiskovalci, katerim so vsebine tudi namenjene, znova in znova vračajo,« je dejal nosilec projekta Alojz Bojnec, ki so mu v vse večjo oporo tudi trije sinovi, Tomi, Vid in Grega. V ponudbo pristne filovske kulinarike so vključili tudi krajane, s čimer se potrjuje, da kulturna dediščina ne more biti ne naša ne vaša, temveč skupna, od vseh.

Jelka Pšajd iz Pokrajinskega muzeja Murska Sobota je spregovorila o pomenu kulinarike in odnosu ljudi do hrane, župan Franc Cipot pa je dejal, da v prvi vrsti turizem pomeni tudi ohranitev in skrb za kulturno dediščino in stik s preteklostjo, ne le sodobnih objektov. »Od nas samih je odvisno, kako bo zgodba o Prekmurju, torej tudi njena kulinarična vsebina, prodana,« je poudaril župan in sklenil s prepričanjem, da se s prodajo kulinaričnih izdelkov kot dodano vrednostjo da tudi živeti.

Kulinarična ponudba v okviru Lončarske vasi pomeni pomemben kamenček v mozaiku celostne turistične ponudbe, je dodal Andrej Baligač, predsednik domače krajevske skupnosti. V okviru projekta Hiša kulinarike so obnovili in usposobili tudi črno kuhinjo v Kovačevi domačiji, v veliki izi pa je ob tej priložnosti potekala tudi razstava tipičnih domačih jedi: *kisilakova župa, sejdeno mlejko, kùjani krumčci, kùjlini, oljov luk, oljov graj, vrnjof luk, dödoli, zaseka, žujca, ocverki, mlejčne ugorke, bider, makove pogače, genjeni rejtaši, lepinji, krapci, marmeladove fanke, kirlini, rejtaši, presne in genjene gibice, kukorčne pa ocverkove pogače ...*

Domiselna popotnica novim vsebinam sta bila nastopa Tomija in Vida, glasbo iz ljudskih glasbil pa je izvajal Tomaž Rauch iz Čikečke vasi. Seveda pa tega dne ni manjkala niti ponudba dobrih starih prekmurskih jedi, za katero so poskrbele članice filovskega turističnega društva, kapljico pa so prispevali filovski vinogradniki.

Bojnecovi si prizadevajo, da bi se dvema cimpračama v Lončarski vasi v Filovcih kmalu pridružila še tretja – Petkova domačija iz Turnišča.

Bogojina

MEDNARODNI FOLKLORNI VEČER

V okviru XX. Košičevih dnevov kulture v Bogojini je KUD Jožef Košič pripravilo tradicionalni folklorni festival. Na odskih deskah kulturne dvorane so v ritmičnih ljudskih plesov poleg domače folklorne skupine, ki prav letos slavi 10-letnico delovanja, zaplesali tudi štiri gostujoče folklorne skupine: »Pozvačin« iz Bistrice, KUD Beltinci, Štefan Raj iz Turnišča in skupina iz Gornjega Senika v Porabju na Madžarskem. Sklepno dejanje folklornega večera je bil skupni nastop vseh sodelujočih plesnih parov.

Program je povezoval domači »mali rjitar« Jože Ošljaj iz Ivanec.

Beltincih, sicer bogojanski domačin in starešina lovske družine Bogojina.

Ob koncu so v imenu pripravjalnega odbora 20. Košičevih dnevov bivšemu starešini LD Bogojina Štefanu Horvatu – prav on je bil pred desetimi leti pobudnik Hubertovih lovske maše – podarili zahvalno listino, priložnostno darilo pa so mu izročili člani zelene bratovščine. Za popestritev daritvene maše so poskrbeli pevci mešanega pevskega zbora župnije Bogojina, prijeten dogodek pa so zbrani sklenili z družabnim srečanjem.

Javni razpis za prestrukturiranje pridelovalcev sladkorne pese **KUČAN: »KMETJE PO PRAVICO V LJUBLJANO?!«**

V prvih dneh septembra smo bili priča neljubim zapletom v zvezi z javnim razpisom za prestrukturiranje pridelovalcev sladkorne pese, ki ga je v petek, 29. avgusta, v Uradnem listu RS objavilo MKGP in v katerem je za nekdanje pridelovalce oziroma kmetijska gospodarstva bilo skupaj na razpolago 5,8 milijonov evrov nepovratnih javnih sredstev Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada.

Uradni pridelovalci sladkorne pese v Sloveniji do leta 2006, ki je bilo tudi ključno leto za kandidiranje na sredstva, so do porabe razpisane višine sredstev oziroma po sistemu »kdor prvi pride, prvi dobi« imeli možnost kandidirati pri izvajanju ukrepa posodabljanje kmetijskih gospodarstev ali za ukrep diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti ter podporo pri ustanavljanju in razvoju mikropodjetij.

Na veliko presenečenje zlasti pomurskih pridelovalcev, še bolj pa kmetijskih svetovalcev, ki so zanje pripravljali vloge, je bil razpis zaključen že v torek, 2. septembra ob 24. uri. Po drugi strani pa je bil na začudenje Pomurcev, ki so do roka oddali veliko večino prispelih vlog (140 od okrog 189), razpis ponovno odprt v četrtek, 4. septembra. Odprt je bil do 8. septembra.

MISLILI, DA JE (BO) PRIŠLO DOVOLJ VLOG

Kaj se je pravzaprav dogajalo, smo najprej odgovor poiskali na kmetijskem ministrstvu, kjer so nam v službi za odnose z javnostjo zatrdili, da je bil ključni razlog za ponovno odprtje razpisa ugotovitev, da je do roka prispelo premalo vlog in zato niso bila porabljena vsa sredstva. Že v sporočilu za javnost, ki so ga objavili ob zaključku razpisa, 2. septembra, so najavili: »V kolikor bodo po obravnavi prispelih vlog določena sredstva v razpisu ostala neporabljena, bo ministrstvo objavilo dodaten razpis za ta namen.«

V Pomurju so nad takšnim početjem ogorčeni, zato so se nekdanji pridelovalci z obeh bregov Mure že povezali v civilno iniciativo in bodo svojo pravico na pristojnih naslovih iskali v Ljubljani. Bojijo se namreč napak, ki nehoti nastale zaradi hitenja, ko so svetovalci vloge zanje pripravljali čez vikend in tudi ponoči, in bi prosilci nemara lahko bili prikrajšani za nepovratna investicijska sredstva.

»ZASPATI« NI PRAVA BESEDA!

Trditve kmetov z območja Ptuja, da so na njihovem zavodu ob objavi razpisa kratko malo »zaspali« in so se organizirali šele v ponedeljek, zato so prav oni izposlovali, da je bil razpis vnovič odprt, smo preverili tudi na ptujskem zavodu. Peter Pribožič, vodja kmetijske svetovalne službe, pravi, da beseda »zaspali« ni prava. »Razpis je bilo najprej potrebno temeljito preštudirati in se šele potem lotiti dela,« je dejal. Ni se mogel znebiti občutka, da so na nekaterih zavodih razpisne pogoje poznali že pred objavo, sicer ne bi bilo mogoče vlog oddajali že v petek ali soboto. Ko je bil razpis v torek zaključen, so na kmetijskem ministrstvu res protestirali, saj je bilo za pripravo dokumentacije in kakovostno pripravljenih vlog resnično premalo časa. Naključje je hotelo, da razpisana sredstva niso bila v celoti počrpana.

Na našo trditve, da so bili razpisni pogoji objavljeni že v uredbi, ki je izšla 20. junija, Pribožič dodaja, da je uredba eno, razpis pa čisto nekaj drugega. Svoje trditve, da so imeli tisti, ki so vloge oddajali v soboto ali nedeljo, vires potrebnih informacij že pred objavo razpisa, je Pribožič podkrepil tudi z dejstvom, da upravičenci v soboto ali nedeljo enostavno niso mogli pridobiti v razpisu zahtevanih potrdil na davčnih uradih ali skupnostih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Do zaprtja razpisa, torej do 8. septembra, so na območju ptujskega zavoda po njegovih trditvah oddali okrog 70 vlog.

»NA TEM RAZPISU SMO DELALI ŽE OD 20. JUNIJA«

Nad početjem MKGP je vidno razočaran tudi direktor KGZ Murska Sobota Franc Režonja. Prepričan je, da je uradna izjava kmetijskega ministrstva o razlogu za ponovno odprtje razpisa za laسه privlečena. Dopušča sicer možnost, da do torka, 2. septembra, do 24. ure morda res ni prišlo dovolj vlog za razpisanih 5,8 milijonov evrov javnih nepovratnih sredstev, vendar pa da je bilo

pet dodatnih dni za nove vloge absolutno preveč. »Na našem zavodu smo se z namenom, da v regijo pripeljemo kar največ prepotrebne zagonkega denarja za investicije v kmetijstvu, na razpis začeli temeljito in konkretno pripravljati že 20. junija, ki je bila objavljena uredba. Poslovne načrte smo imeli izdelane, zato smo dvoje sprememb, ki sta bili potem objavljeni v razpisu, hitro korigirali,« pravi in zanika možnost kakršnihkoli predhodnih informacij, ki da so jih imeli na zavodu in zato tako hitro oddali vloge. Številni so jih so jih vozili celo na pošto v 60 km oddaljen Maribor. »Naši svetovalci so delali od petka do ponedeljka zjutraj in v tem času za pomurske kmete kompletirali okrog 140 vlog, zato se mi zdi nekorektno, da nekdo izreče pomisleke na verodostojnost našega dela.« Režonja zagotavlja, da se na zavodu, ki ga vodi leto in pol, temeljito pripravljajo tudi na jesenske razpise iz naslova Program razvoja podeželja 2007–2013, priznava pa tudi, da so ob ponovnem odprtju razpisa pripravili še pet novih vlog in nič več. »To pa iz razloga, ker si ti vlagatelji prej niso zagotovili vse potrebne dokumentacije.«

POMURCI ZASKRBLJENI

Pomislike nad tem, da bodo prvi vlagatelji morda zaradi nenameranih napak, ki so nastale zaradi tekme s časom, izločeni iz delitve nepovratnih razpisnih sredstev in bodo na njihovo mesto prišli tisti, ki so vloge pripravljali v miru v drugem roku, je izrazil tudi kmet Franc Kučan iz Tešanovec, podpredsednik Sindikata kmetov.

»Ne morem verjeti, da se je lahko kaj takega zgodilo. Razpis 29. avgusta in uredba o razpisnih pogojih 20. junija sta bila objavljena v Uradnem listu RS za vse nekdanje pridelovalce sladkorne pese v Sloveniji in ne samo za Pomurce.« Razmišljanje je sklenil z izjavo, da »... kmetje rabimo takšno svetovalno službo, ki nam bo na voljo 24 ur in ne le ob delavnikih do 15. ure.«

Prepričan je tudi, da je s to potezo kmetijsko ministrstvo nekdanjim pomurskim pridelovalcem sladkorne pese naredilo nepopravljivo škodo. »Če do roka res ni prišlo dovolj vlog za razpisani znesek sredstev, bi lahko razpis odprli še dan ali dva, ne pa, da so sprejeli vse poslane vloge. Razpisni pogoji so bili poznani: sredstva se bodo črpala po časovni dinamiki prispelih vlog in ko sredstva za najbolj pozne zmanjkajo, jih enostavno ni več. Čudno se mi tudi zdi, da višino sredstev prispelih vlog niso sproti spremljali,« je dejal drugi kmečki sindikalist v državi. Pohvalil je veliko požrtvovalnost pomurskih svetovalcev, spomnil pa tudi na kmete, ki so oddajali vloge, kjer so nekatere projekte zaradi delitve sredstev po časovni prispelosti vlog kratko malo izpustili. »Najbolj žalostno pri vsej zgodbi pa je,« trdi Kučan, »da so tokrat za sredstva kandidirali tudi kmetje, ki so iz razpisnih pogojev iz različnih razlogov že nekajkrat izpadli, in nihče jim ne more niti sedaj zagotoviti, da se zaradi kakšne vejice ali pike to ne bo zgodilo tudi tokrat.« Sprašuje se tudi, kdo bo plačal pomurske svetovalce za vloženi trud mimo rednega delovnega časa, ko pa se je izkazalo, da je bilo njihovo hitenje nepotrebno.

Po dostopnih podatkih je na razpis za prestrukturiranje pridelovalcev sladkorne pese prispelo 189 vlog v prvem in okrog 90 vlog v drugem razpisnem roku. Skupni znesek vlog presega razpisano vrednost za 1,5 milijona evrov.

Prosenjakovci

OLIMPIADA ZA PRIJATELJSTVO

V okviru letošnjih prireditev ob tednu otroka je na športnih igriščih DOŠ Prosenjakovci potekala 2. Mini olimpiada. Gostitelj športno-družabne prireditve za učence vseh treh osnovnih šol v občini je bila OŠ Fokovci, ki je prireditev izvedla v sodelovanju z Občino Moravske Toplice.

Pred simbolnim prižigom olimpijskega ognja, slavnostno prisego učenca Aleksandra in olimpijsko himno je ravnateljica OŠ Fokovci Suzana Deutsch spomnila, da je vodilo letošnjega tedna otroka prijateljstvo. »Tako je danes še posebna priložnost, da ob športnih igrah, ki nas čakajo, okrepimo in utrdimo prijateljske vezi ter spoznamo nove prijatelje,« je poudarila in dodala, da v občini mini olimpiado, že drugo po vrsti organizirajo s pomočjo Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS). Tudi organizatorji v moravskotopliški občini se zavedajo, da so otroške športne igre pomembna stopnja v razvoju mladih športnikov, zato postavljajo v ospredje pedagoška načela, spoštovanje med vsemi udeleženci, zdravo tekmovalnost in v duhu fair playa tudi pozitivno vzdušje.

Sicer pa se je okrog 400 mladih v treh različnih starostnih triadah pomerilo v zabavnih in športnih igrah. Najmlajši so tekmovali na poligonu in premagovali ovire, vozili žogo s samokolnico in risali na asfaltu, srednja triada je zadevala koš iz prostih metov, natikala obroče in

poskakovala v vrečah, najstarejši pa so tekmovali v igrah z žogo (nogomet, košarka) in v hoji s hoduljami.

Najboljšim v posameznih igrah so podelili priznanja, v skupnem seštevku pa so bili najboljši učenci OŠ Bogojina, sledili so jim vrstniki OŠ Fokovci in DOŠ Prosenjakovci. Z vodilom, najmlade v življenju vodi športni duh, ki so ga prikazali med igrami, so se razšli. Do tretje mini olimpiade prihodnje leto.

NAŠI PONUDNIKI NA KMETIJSKEM SEJMU – Tudi na nedavnem 46. Kmetijsko-življskem sejmu v Gornji Radgoni so se predstavili ponudniki domačih dobrot in medu iz naše občine. Čebelar Koloman Kozić iz Ivanjševca se je z medom in drugimi čebeljimi izdelki predstavil na stojnici Čebelarke zveze društev Pomurja, kmetija Kučan iz Tešanovca (na sliki) z bučnim oljem in čebulo, vinotoč Lipič-Passero, prav tako iz Tešanovca, z domačimi suhomesnatimi dobrotami, Gizela Kološa iz Ivanovca pa s pekovskimi izdelki iz krušne peči v okviru kmečke tržnice Podeželje na sejmu.

Rotary klub Martjanci

DONACIJA OB 5-LETNICI KLUBA

Ob 5-letnici delovanja Rotary kluba Martjanci, ki ima svoj sedež v Gostišču Šinjur, smo se rotarijci odločili, da svoje poslanstvo zaznamujemo tudi v kraju, kjer je sedež kluba. Skupaj z Občino Moravske Toplice, KS Martjanci, športnimi in kulturnimi društvi v kraju ter predstavniki vrtcev smo našli možnost, da del sredstev, ki jih zbiramo prostovoljno v okviru članarine oziroma donatorskih prispevkov, namenimo za izgradnjo otroškega igrišča v športnem parku v Martjancih.

Naš klub je eden mlajših v Sloveniji, a je po pomoči socialno ogroženim in drugim pomoči potrebnim uvrščen v sam vrh slovenskih Rotary klubov. Vrednost solidarnostnih akcij je še toliko večja, ker klub deluje na podeželju, kjer so možnosti za zbiranje donatorskih sredstev bistveno drugačne kot v urbanih, gospodarsko razvitih središčih.

Veseli smo, da so se naše pozornosti, ki smo jo namenili najmlajšim v Martjancih in okolici, pristrčno razveselili, da je igrišče dobro obiskano, da ga ne uporabljajo le otroci iz Martjanca, temveč iz širše okolice.

Ob tej priložnosti bi se želel zahvaliti svojim rotarijskim prijateljem v prvi vrsti v imenu krajanov Martjanec in občanov Občine Moravske Toplice, kakor tudi v svojem imenu. Ta gesta dobre volje je pomemben prispevek h krepitvi medsebojnega sodelovanja vseh, ki v tem prostoru aktivno delujemo in si želimo, da bi naše okolje bilo lepo in omogočalo vsem, predvsem pa mlajši generaciji, veliko možnosti za razvoj.

Franc Cipot, župan in član Rotary kluba Martjanci

Kulinarična razstava v Puconcih

SREBRNA KIJANCA GOSTILNI MARIČ

V okviru prireditev ob prazniku Občine Puconci sta bili v organizaciji tamkajšnjega kulturno-turističnega društva tudi letos dve odmevni kulinarični prireditvi. Pred občinsko zgradbo v Puconcih je potekalo tekmovanje v pripravi *dödölov*, v kulturni dvorani pa kulinarična razstava za *Zlato kijanco*. Na obeh dobro obiskanih prireditvah so sodelovali tudi predstavniki iz naše občine.

Na *dödöljadi* je med 20 ekipami kahal tudi Andrej Potočar iz Noršincev, dobitnik najvišjih medalj z bogračjadi v Murski Soboti, za zlato kijanco pa se je tudi letos potegovala Gostilna Marič iz Sebebovca. Za pripravljeno in lično aranžirane domače kolone si je prisluzila srebrno kijanco.

KTD Ady Endre Prosenjakovci

RAZSTAVA SEKCIJE ROČNIH DEL

Članice krožka ročnih del, ki kot sekcija KTD Ady Endre Prosenjakovci pod strokovnim mentorstvom Margite Horvat iz Čentibe deluje že leto in pol, so konec avgusta v prostorih novega gasilskega doma pripravile svojo prvo samostojno razstavo. Kot je povedal predsednik društva Denis Malačić, se članice sekcije redno dobivajo vsako drugo nedeljo in ustvarjajo izdelke, ki smo jih imeli priložnost videti na njihovi prvi samostojni razstavi.

Svoje mojstrovine – kvačkane, pletene ter vezene izdelke prosejnjakovske ženske letos niso pokazale prvič, saj so razstavo pripravile tudi v okviru prireditve ob lanskem občinskem prazniku, letos marca pa tudi na velikonočni razstavi v Martjancih in v Ivanovcih, redno pa so prisotne tudi na prireditvah v domači vasi.

Članice sekcije, ki se redno dobivajo skozi vso leto, so: Marija Šooš, Marija Balajc, Helena Berendijaš, Marija Jošar, Mercedes Vukan, Albina Vereš, Biserka Rumič, Marjeta Malačić in Suzana Malačić, v zimskem času se jim pridružijo še Melita Gorza, Erika Sabotin, Adela Rajh, Helena Obal in Marjeta Žilavec, v krožek pa vabijo tudi ženske ali dekleta od drugod.

Martjanci CENTER TURISTIČNEGA DRUŠTVA MARTIN

Z raznovrstnimi prireditvami je Turistično društvo (TD) Martin Martjanci v zadnjih letih dodobra razgibalo in zaznamovalo turistično, etnografsko, športno in drugo dogajanje v domačem kraju. V skrbi za urejeno okolje, ki daje čar in lepoto, ključno vlogo pri tem pa igrajo ljudje, ki za to okolje skrbijo, je društvo ob finančni pomoči Lokalne razvojne fundacije za Pomurje na robu športno-rekreacijskega centra zgradilo in uredilo lično hišico – centralni turistični objekt društva. Na slovesni otvoritvi so spregovorili: koordinatorka projekta Irena Nemeš, vodja delovne skupine za postavitev objekta Franc Kodila, predsednik sveta KS in občinski svetnik, ter Suzana Štefanec Kodila, predsednica TD Martin.

V nadrobni predstavitvi projekta je predsednica TD Martin Suzana Štefanec Kodila posegla v ne tako daljno preteklost, ko rekreacija občanov na nevarnih prometnih cestah skoraj ni bila mogoča. Danes je slika povsem drugačna: v kraju niso urejeni le pločniki, pač pa tod vodi tudi kolesarska pot. In tam, ob kolesarski stezi in ob balinišču je društvo pod mogočnim orehom postavilo in uredilo svojo hiško.

»Moram omeniti, da so hiško s prostovoljnim delom zasnovali in zgradili domači 'mojstri', ki se s takšnim delom ukvarjajo v prostem času. Že na začetku gradnje pa smo bili veseli prispevka komunalnega podjetja Čista narava. Ob hišici smo s pomočjo KS Martjanci postavili še kamin, ki ga bodo lahko naši krajanji s svojimi prijatelji in sorodniki uporabljali ob različnih srečanjih in druženjih,« je dejala predsednica. Prepričana je, da je tudi to prispevek k dokončni ureditvi športnega centra, ki nudi domačinom in obiskovalcem s svojo infrastrukturo možnosti za različne oblike rekreacije in druženj, s postavitvijo igral za najmlajše pa bo svoje dodal še Rotary klub Martjanci.

Turistično društvo bo ob tej hišici pripravilo različne prireditve iz svojega bogatega programa: rekreacijske dejavnosti, kot so nordijska hoja, Martinov pohod, balinanje, ženska rekreacija na prostem, ulične igre ..., in druge oblike tradicionalnih druženj (postavljanje klopotca, kostanjev piknik z izrezovanjem buč, kresovanje).

»Še naprej bomo skrbeli za urejanje kraja, k temu bomo spodbujali tudi vaščane, saj se še vedno najdejo kotički, ki niso v ponos kraju. Želimo še naprej sodelovati z občino, Lokalno razvojno fundacijo za Pomurje, TIC-em Moravske Toplice, krajevno skupnostjo, domačimi društvi in predvsem krajanji, ki so se velikokrat izkazali s prostovoljnimi delom.«

Po kratkem kulturno-zabavnem programu, v katerem je na trobento zaigral Jan Vink, s skečem pa sta nastopili članici dramske sekcije TD Martin Marta Gjerek in Nada Mekicar, so pripravili tudi balinarsko tekmovanje med ulicami pri »posvejti«. Vsem pa so bile na voljo domače dobrote in specialitete z žara, ki so ga tokrat tudi uradno preizkusili.

Moravske Toplice SLIKARSKA KOLONIJA PRIMOŽA TRUBARJA

V organizaciji Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, Občine Moravske Toplice in Evangeličanske cerkve v RS je konec septembra v Moravskih Toplicah potekala tradicionalna slikarska kolonija. Letošnja kolonija, že 14. po vrsti, je sovpadala s 500. obletnico rojstva moža, po katerem si je nadela ime.

Zadnji teden v septembru je v centralnem prostoru spominskega doma Števana Kuzmiča v Moravskih Toplicah in okolici pod umejniškim vodstvom akad. slik. Nikolaja Beera ustvarjalo sedem akademskih slikarjev: Anka Krašna, Jerneja Smolnikar, Dubravko Baumgartner, Mihail Hodin, Narcis Kantradič, Tomaž Perko in Samo Šiles. Dela, ki so nastala v koloniji, bodo organizatorji novembra predstavili javnosti na razstavi v Klubu PAC v Murski Soboti.

Slikarske kolonije so se med drugimi udeležili tudi (od leve): Anka Krašna, Samo Šiles in Jerneja Smolnikar.

Ivanci NOVA PODOBA ROUSOVE KAPELICE

Rousova kapelica, ki na križpotju poljskih poti v Vranjeku, sredi polj na južni strani Ivanec, stoji že od leta 1924, je gotovo edinstvena kapelica z nadvse zanimivo zgodbo. Obnovljena je bila leta 1986, nazadnje pa je novo podobo dobila letos, ko so jo blagoslovili v okviru prireditev Košičevih dnevov kulture.

Jožef Drvarič, drugi najstarejši Ivančar, je zbranim pojasnil, da sta kapelico postavila leta 1924 starša Jožef Rous in Bara, roj. Jagerič, v spomin na svojega sina Franca, rojenega 1890., ki je leta 1915 preminil na ruski fronti. Starša z bolečino v srcu ga nista mogla pozabiti, da bi utešila svojo veliko bolečino, sta mu postavila prelepo, že od daleč vidno kapelico.

Skrb za kapelico in spoštovanje lepe tradicije se je prenašala iz roda v rod. Po smrti postaviteljev je za kapelico sredi ivanskih polj skrbel Francov brat Ivan z ženo Klaro, roj. Pucko, danes pa Ivanov sin Jožef z ženo Marijo, roj. Černela. Odgovorno skrb pa počasi že prevzema njun sin Simon, pravnuk postavitelja. Sedanji tretji oziroma četrti rod Rousovih je kapelico v celoti temeljito prenovil z lastnimi sredstvi. Kapelica je dobila novi oltar in novo poslikavo ter kovana vhodna vrata. Sedanji lastniki so s tem dokazali, da spoštujejo in cenijo delo svojih prednikov.

Rousovo kapelico je v priložnostnem verskem obredu blagoslovil župnik župnije Bogojina dr. Stanislav Zver, ki je med drugim pohvalil čuteč in odgovoren odnos do tradicije oziroma verskih simbolov.

PGD Sebeborci

OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE IN TEKMOVANJE ZA MEMORIAL LUDVIK ŽELEZEN

PGD Sebeborci je bilo konec avgusta s sklepom GZ Moravske Toplice organizator občinskega gasilskega tekmovanja, hkrati pa je na vzorno pripravljene poligonu na travnatem igrišču malega nogometa v Sebeborcih potekalo tudi III. tekmovanje za Memorial Ludvik Železen. Obe gasilski prireditvi sta bili uvrščeni v program prireditev 12. praznika Občine Moravske Toplice.

Na občinskem tekmovanju so najboljše članske enote s sektorskih tekmovanj v Prosenjakovcih, Filovcih in Tešanovcih tekmoval v trodelnem napadu in štafetnem teku brez ovir, na tekmovanju za memorial nekdanjega vidnega člana društva pa v trodelnem napadu in metanju torbice v krog. V kategoriji pionirji-pionirke so se mladi na obeh tekmovanjih pomerili v važi z vedrovko in prenosu vode. Skupaj je nastopilo dvajset članskih in pionirskih ekip iz GZ Moravske Toplice, Cankova, Tišina in Črenšovci. Poveljnik GZ Moravske Toplice Jože Čarni z udeležbo na občinskem tekmovanju ni bil najbolj zadovoljen, saj je manjkalo kar pet enot: članice iz Suhega Vrha, člani A iz Bogojine in Filovci ter pionirji iz teh dveh društev.

Prehodna pokala na memorialnem tekmovanju sta osvojili članski ekipi iz Krnec in Sela, podelile pa so ju hčerke pokojnega Ludvika Železna Suzana Krpič, Marta Železen in Zita Lipič Gaal.

REZULTATI

OBČINSKO TEKMOVANJE		MEMORIAL LUDVIK ŽELEZEN	
MESTO	EKIPA	MESTO	EKIPA
1.(908,9)	PGD Sebeborci I. – člani A	1.(946,7)	PGD Krnci – člani A
2.(870,1)	PGD Krnci – člani A	2.(931,3)	PGD Sebeborci II – člani A
3.(869,7)	PGD Fokovci – člani A	3.(929,0)	PGD Selo – člani A
4.(853,3)	PGD Selo – člani A	4.(928,7)	PGD Dolnja Bistrica
5.(847,9)	PGD Prosenjakovci – člani A	5.(926,5)	PGD Moravske Toplice
6.(841,6)	PGD Martjanci – člani A	6.(912,8)	PGD Fokovci
7.(827,2)	PGD Ivanci – člani A		
1.(844,2)	PGD Mor. Toplice – člani B	1.(879,0)	PGD Selo – člani B
2.(804,3)	PGD Selo – člani B		
1.(757,7)	PGD Selo – članice	1.(885,0)	PGD Selo – članice
1.(948,0)	PGD Selo – pionirji	1.(1105)	PGD Martjanci – pionirji
2.(945,0)	PGD Martjanci – pionirji	2.(1104)	PGD Cankova – pionirji
3.(942,7)	PGD Sebeborci – pionirji	3.(1103)	PGD Sebeborci – pionirji
4.(941,7)	PGD Mor. Toplice – pionirji	4.(1098)	PGD Tešanovci – pionirji
5.(932,2)	PGD Tešanovci – pionirji	5.(1087)	PGD Murski Črnci – pionirji

V času tekmovanja je na prireditvenem prostoru potekal tudi demonstracijski prikaz opreme za reševanje, zaščito ter gašenje. Zbranim so predstavili dve vozili ter reševalni čoln z opremo soboške izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje, vozilo za reševanje v prometnih nesrečah, motorno kolo in opremo Postaje prometne policije Murska Sobota, gasilsko avtolestev GD Murska Sobota ter vozilo in prikolico z opremo za tehnično reševanje PGD Sebeborci. Prav tako so se predstavili dobavitelji gasilke in zaščitne opreme, Gasilska zveza Slovenije in Športno kinološko društvo Goričko Sebeborci.

Skoraj 500 tekmovalcev in obiskovalcev je lahko večji del opreme tudi preizkusilo. Posebno doživetje je pričarala avtolestev, s katero so se vsi, ki so to želeli, povzpeli 30 metrov visoko in si Sebeborce ogledali iz ptičje perspektive. Ljubitelji štirinožnih prijateljev so uživali v prikazu Danija Lipiča, člana ŠKD Goričko Sebeborci, dvakratnega svetovnega prvaka in viceprvaka ter dva-

kratnega svetovnega ekipnega prvaka Slovenije v sledenju, obrambi, poslušnosti in napadu.

Tekmovanja in demonstracije so si ogledali tudi številni gostje, med njimi častni predsednik GZ Slovenije in predsednik PGD Murska Sobota Ernest Eory, poslanec državnega zbora Geza Džuban, podžupan občine Moravske Toplice Alojz Glavač, član predsedstva GZS Bogdan Šajnovič, častni regijski poveljnik Franček Gomboc, direktor Zavarovalnice Triglav, OE Murska Sobota Sandi Štefan Flisar, direktor Čiste narave Branko Šrok, predsednik GZ MO Murska Sobota Štefan Barbarič in številni drugi.

Predsednik PGD Sebeborci Slavko Škerlak je povedal, da je zadovoljen z udeležbo gasilskih ekip in z organizacijo ter izvedbo obeh tekmovanj, ki sta v celoti uspeli. Še posebej ga veseli, da si je tekmovanje ogledalo veliko vaščanov Sebeborci in drugih obiskovalcev. Posebej se je zahvalil vsem, ki so prispevali k izvedbi tekmovanja, predvsem članom PGD Sebeborci.

PGD Sebeborci

VOZILO GASILCEM NA PUŠČI

V okviru praznovanja 6. praznika edine romske krajevne skupnosti pri nas, KS Pušča pri Murski Soboti, je bil eden od vrhuncev pestrega dogajanja tudi svečani prevzem podarjenega orodnega gasilskega vozila GV-1 TAM, ki ga je kraju oziroma nastajajočemu gasilskemu društvu Pušča podarilo PGD Sebeborci. Ideja o formiranju prvega romskega prostovoljnega gasilskega društva v Evropi – uradno je bilo ustanovljeno že leta 2004 – tako postaja vse bolj realna.

Ob tej priložnosti je Slavko Škerlak, predsednik PGD Sebeborci in donedavni član Predsedstva Gasilske zveze Slovenije (GZS) za območje pomurske regije, povedal, da je sklep o predaji gasilskega orodnega vozila predsedstvo društva, ki ga vodi, sprejelo na predlog članov. S tem dejanjem so želeli gasilci iz Sebeborci prispevati delež pri nadaljnjem razvoju in delu PGD Pušča. K odločitvi pa je prispevalo tudi dolgoletno dobro sodelovanje med GZ Moravske Toplice, ki ji je sedem let predsedoval Slavko Škerlak, ter GZ MO Murska Sobota in gasilskimi društvi, ki delujejo pod njenim okriljem. Pri realizaciji pa so sodelovali tudi Romska zveza Slovenije in predsednik Jožek Horvat-Muc, KS Pušča in predsednik Ignac Horvat, glasbena skupina Halgato Band ter predsednik PGD Pušča Devid Horvat.

Na simbolni predaji so govorniki, med njimi tudi poveljnik zveze Franc Olaj, izrazili željo, da bi bilo gasilsko orodno vozilo del mozaika v razvoju romskega gasilskega društva, ki bo pripomogel k še večji požarni varnosti v naselju Pušča in uspešnemu delu PGD Pušča.

Slavko Škerlak je svoje razmišljanje zaključil z besedami: »Zavedamo se, da je neprecenljiva pomoč prostovoljcev, ki so vedno med prvimi v primerih nesreč, kar se znova in znova potrjuje in se je še posebej pokazalo med zadnjimi neurji. Zato smo v našem društvu posebej veseli, da lahko drugemu društvu pomagamo pri opremljanju in večji tehnični usposobljenosti za operativno delovanje. Tudi sami smo velikokrat deležni prostovoljne pomoči, ki jo zelo cenimo, saj nam, prostovoljcem, vsaka pomoč pomeni veliko. Zato še posebna zahvala vsem tistim, ki nam prisluhnejo in nesebično pomagajo.« (G. G.)

PGD Mlajtinci-Lukačevci

ORODNO VOZILO

Gasilci iz Mlajtinec in Lukačevci so strnili vrste in si z novim vodstvom – v društvu je 27 članov, predseduje mu Branko Bauman, poveljnik pa je Robert Lončar – zadali smeli program dela. Prvi in najbolj zahteven cilj, zamenjava gasilskega vozila z orodnim, so v prvi polovici leta tudi uresnili, tako da so v začetku avgusta pripravili gasilsko slovesnost, na kateri so namenu predali novo pridobitev, orodno vozilo, ki so jo kupili pri PGD Sotina. Čeprav je vozilo rabljeno, jim veliko pomeni in jim daje novega zagona za uspešno delo v prihodnje.

Kot je spomnil predsednik Branko Bauman, je bilo gasilsko društvo z namenom požarnega varstva v dveh sosednjih krajih uradno ustanovljeno leta 1935, čeprav je začelo delovati že nekaj let prej. Najprej so s skupnimi moči kupili ročno brizgalno, ki jo v gasilski garaži hranijo še danes in so nanjo zelo ponosni. Največje uspehe so zabeležili v 70. letih, tako na tekmovalnem kot operativnem področju. V tistem času so namreč kupili motorno brizgalno ter rabljeno vozilo IMV, ki so ga kmalu zamenjali z močnejšim vozilom TAM 2001, ki so ga uporabljali vse do letošnjega leta. V tem času so uredili tudi garaže in gasilski dom. Ob menjavi generacije je prišlo do krajšega zatišja, skupno sodelovanje nekaterih operativnih članov in mlajše generacije pa že kaže prve uspehe. Odločitev o ponovni oživitvi gasilstva v Mlajtincih in Lukačevcih je bila pravilna.

Prijetno gasilsko slovesnost so z glasbenim nastopom popestrili Gorički lajkoši, z ljudskimi plesi folklorna skupina KTD Tešanovci, kulturni program pa je pripravila domača mladina.

Preden sta novo pridobitev za društvo blagoslovliva katoliški župnik dr. Karel Bedernjak in evangeličanski duhovnik mag. Leon Novak, je podžupan Geza Džuban izrazil željo, da bi gasilci tudi to vozilo čim manjkrat uporabljali za intervencije, pač pa predvsem za protokolarne namene in vaje. (G. G.)

SPV Moravske Toplice

AKTIVNOSTI V SEPTEMBRU

Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu (SPV) v občini je v septembru zelo uspešno opravil kar dve nalogi iz svojega letnega programa: akcija »Prvi šolski dnevi« se je začela 1. septembra in je trajala do 5. septembra, trinajsto avto-moto rally tekmovanje »Vse za varnost prometa« pa je potekalo zadnje nedeljo v septembru v okviru 12. praznika Občine Moravske Toplice. V obeh akcijah je sodelovalo več kot 50 ljudi, ki so skrbeli za varen prihod in odhod učencev v šolo in pomagali pri izvajanju tekmovanja voznikov.

Letošnja akcija »Prvi šolski dnevi« je pokazala manj napak kot v prejšnjih letih. Starši se zavedajo, da njihovi najdražji varno pridejo v šolo in iz nje, če je poskrbljeno, da so čim manj izpostavljeni nevarnostim v prometu. Otroci prihajajo v šolo in odhajajo iz nje različno – peš, s kolesom, z vozilom staršev ali pa z javnim prevoznim sredstvom. Razen redkih izjem je to v naši občini potekalo varno. Posebej moramo biti zadovoljni s pomočjo staršev, vzgojiteljev-mentorjev prometne vzgoje na šolah in vseh aktivistov, ki so prve dni pouka dežurili na nevarnih točkah, predvsem v bližini šol. To so bili predstavniki policije iz Murske Sobote, člani Združenja šoferjev in avtomehanikov (ZŠA) iz Murske Sobote in člani AMD Murska Sobota. Ta oblika pomoči se je vedno dobro obrestovala na začetku šolskega leta.

Avto-moto rally »Vse za varnost prometa« je letos v naši občini potekal že trinajstič in je edino tovrstno tekmovanje v naši regiji. Pomerili so se vozniki starodobnih in novejših vozil ter vozniki paraplegiki in tetraplegiki. Tekmovanje je bilo odprtega tipa in so se ga udeležili tudi vozniki iz drugih slovenskih krajev (Ljubljane, Maribora, Kopra, Lenarta, Slovenskih Konjic, Ljutomera in drugod). Posebej smo zadovoljni, da je nastopil tudi poslanec DZ in podžupan OMT Geza Džuban.

Namen tekmovanja je, da se vozniki kategorij A in B pomerijo v znanju cestno-prometnih predpisov, spretnosti vožnji in vožnji po cestah v naseljih in zunaj njih, kjer morajo voziti v skladu s predpisi o varnosti cestnega prometa. Po oceni sodnikov in inštruktorjev je bilo letošnje tekmovanje zelo uspešno, še posebej pri vožnji v javnem prometu, saj je več kot polovica tekmovalcev 41 km dolgo progo prevozila brez napak, torej ni prekršila cestno-prometnih predpisov. To je tudi namen akcije, da se namreč voznik občasno odloči za testiranje, ali lahko opravi vožnjo brez večjih napak.

Zahvaljujem se vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi obeh akcij (pri rally tekmovanju tudi PGD Sebeborci in ekipa prve pomoči ZD Murska Sobota).

Spoštovane občanke in občani, želja SPV Občine Moravske Toplice je, da se v prihodnje v še večjem številu pridružite našim akcijam, pa naj gre za varnost mladih ali tekmovanje v poznavanju pravih cestne vožnje.

Franc Čarni, predsednik SPV Občine Moravske Toplice

FOTO: Arhiv SPV

PRIZNANJA ZA NAJBOLJŠE – Na rallyju je nastopilo 48 voznikov. Najboljši: tetraplegiki – prilagojeno vozilo: Franc Jurkovič, Janžev Vrh, paraplegiki – prilagojeno vozilo: Jordan Ušaj, Vitovlje, in Marija Magdič, Hotiza. Veterani (vozila do leta 1975) – motorno kolo: Avgust Hidič, Moravske Toplice, motorno kolo s prikolico: Štefan Ovsenjak, Mlajtinci, osebni avtomobili: Štefan Ružič, Tišina. Osebni avto po l. 1975: Mirko Hirci, Beltinci.

TABOR GASILSKE MLADINE V IVANOVCIH

Prve dni avgusta je v organizaciji GZ Moravske Toplice oziroma njene komisije za delo z mladino pri lovskem domu v Ivanovcih potekal tabor za gasilsko mladino.

S tabori je zveza sicer začela že ob svoji ustanovitvi, ko so se mladi srečevali ob Bukovniškem jezeru in v Prosenjakovcih, po nekaj letih mrtvila pa so tabori ponovno zaziveli lansko leto.

Že v prejšnji številki Lipnice smo poročali, da se je tabora udeležilo 26 mladih iz gasilskih društev Andrejci, Berkovci, Martjanci, Moravske Toplice, Selo in Tešanovci.

V treh dneh so se ob pomoči svojih mentorjev, vodje tabora Jožeta Solarja iz PGD Andrejci – andrejsko društvo je nudilo tudi vso potrebno podporo, prehrano in drugo – seznanili z vrsto gasilskih veščin, podali so se na orientacijskih pohod, obiskali so gasilce v Murski Soboti, zadnji dan, ko so na zaključni prireditvi dobili tudi spominska priznanja za udeležbo, pa so na tabor povabili tudi starše ter z njimi tekmovali v družabnih igrah in gasilskih veščinah.

Kot je takrat povedala Valerija Horvata, predsednica komisije za delo z mladino pri GZ Moravske Toplice, so se trudili, da bi s skupnim bivanjem čimbolj uresničili temeljne cilje tabora: medsebojno spoznavanje, druženje, spoznavanje osnov gasilskih veščin, navajanje na samostojnost in sobivanje z naravo. Kot se za tabore spodobi, je veljal strogi urnik: vstajanje ob 7. uri, počitek ob 22. uri, zjutraj dvig in zvečer spuščanje zastave. Organizatorji so pogrešali večji odziv mladih tudi iz drugih društev.

In kaj so po končanem taboru povedali mladi udeleženci?

Nika Nemeč, PGD Tešanovci: Mlada gasilka sem že tri leta. Skupaj s sestrico Tjašo ter še šestimi prijatelji oziroma prijatelji iz naše vasi smo se na prigovarjanje našega mentorja odločili za tabor. Sama sem tukaj prvič in reči moram, da mi je zelo všeč. Čas treh dni je zelo hitro minil. Če bo le možnost, prihodnje leto zopet pridem.

Donna Verban, PGD Martjanci: Tudi jaz sem novinka na taboru, ki mi je v nekaj dnevih dal veliko prijetnih izkušenj; teh brez bivanja v naravi zagotovo ne mogla doživeti. Mimogrede: v naravi, v šotoru sem tudi sama prvič spala in to je posebno doživetje. Med številnimi zanimivimi stvarmi, ki smo jih doživeli, mi bo zagotovo najbolj v spominu ostal dvig z gasilsko avtolestvijo v Murski Soboti.

Luka Kuhar, PGD Selo: Ravno danes, predzadnji dan tabora, praznujem 7. rojstni dan. Teža so se spomnili tudi mentorji, ki so me nagradili s tem, da sem dvignil in spustil gasilsko zastavo. Čeprav sem tudi jaz na taboru novinec, sem se v novi način življenja hitro vživel in reči moram, da je bilo takšno bivanje zame koristna izkušnja, na katero komaj čakaj, da jo bom lahko

drugo leto ponovil. Čeprav sva bila iz našega društva na taboru le dva, sva hitro spoznala nove prijatelje. Hrana je dobra, mentorji pa so strogi.

Jure Cvetko, PGD Moravske Toplice: Gasilec sem že šesto leto in sem se tabora udeležil že lani, tako da smo se na taboru v glavnem srečali že stari prijatelji. Vse, kar smo počeli, je bilo zanimivo, najbolj pa mi bo zagotovo ostala v spominu različna gasilska oprema, ki smo jo videli pri gasilcih v Murski Soboti. To je pravi način, da se za gasilske vrste navduši še več mladih. Gasilstvo je v prvi vrsti veliko tovarištvo.

David Kučan, PGD Berkovci: Iz našega društva smo na tabor prišli trije, poleg mene še sestri Melani in Evelina Fartek. Čeprav smo bili vsi novinci, smo se v novem okolju in med novimi obrazi hitro znašli. Prenočevanje v spalnih vrečah in v šotoru je bilo zanimivo kljub hladnemu vremenu. Tudi delo z mentorji je bilo prijetno, kar nekoliko težko pa smo se nekateri navadili na režim na taboru.

Tadej Nedeljko, PGD Andrejci: Od desetih članov pionirske ekipe v našem društvu sem se edino jaz udeležil tabora, tu pa sem bil tudi lani. Letos je bilo vreme nekoliko prijaznejše, tako da je bilo kar prijetno bivati v naravi. Tri dni tabora je za večino nas prekratek čas. Najboljši vtis je name naredila gasilska oprema, ki jo imajo gasilci v Murski Soboti, še posebej pa avtolestev, s katero smo se tudi povzpeli v višino.

MLADI GASILCI IZ MORAVSKIH TOPLIC V LJUBLJANI – PGD Moravske Toplice je poleti za svoje mlade člane in njihove starše pripravilo strokovno ekscurzijo v Ljubljano. Emil Hari, mentor gasilske mladine v društvu, je povedal, da so s tem izpolnili obljubo iz preteklosti. Zanimivega in poučnega potovanja se je udeležilo kar 49 ljudi, od tega 18 mladih. Zvedava skupina si je najprej ogledala gasilsko tehniko, opremo in domicilne prostore poklicne Gasilske brigade Ljubljana. Sledil je turistični ogled našega glavnega mesta, vožnja z vzpenjačo na grad ter obisk živalskega vrta. Število udeležencev je presenetilo tudi največje optimiste, zato so sklenili, da bodo podobno potovanje pripravili tudi prihodnje leto.

Goričko-Raab-Őrség TRIDEŽELNI KOLESARSKI MARATON

Pred leti je bila naša občina prvi organizator rekreativnega Trideželnega kolesarskega maratona Goričko-Raab-Őrség. Ponovili smo ga letos s štartom pred turističnim objektom pri ribniku ob na novo urejeni cesti Tešanovci-Mlajtinci in s ciljem pred centralno zgradbo Oaze zdravja v Tešanovcih.

Podobno kot lanski maraton je bil tudi letošnji – v organizaciji Občine Moravske Toplice in Javnega zavoda Krajinski park (KP) Goričko – posvečen spominu Martina Uitzta, ki je bil iniciator povezovanja in spoznavanja kulturne krajine ob nekdanji železni zavesti, tudi v gibanju na kolesih. Kot je povedala strokovna sodelavka v KP Goričko, je prav Uitz s svojimi idejami in delom veliko prispeval tudi k ustanovitvi KP Goričko, kar se je zgodilo v letu 2003. Sicer pa letos ne mineva samo 5 let od ustanovitve goriškega parka, pač pa tudi 800 let od prve omembe graščine Lyndwa pri Gradu, kjer je sedež KP Goričko.

Pred kolesarji je bila 107 kilometrov dolga in zelo razgibana pot čez Goričko in Porabje v Avstriji in na Madžarskem.

Zbrane kolesarje iz vseh treh držav – zaradi hladnega in vetrovnega vremena so jih našli vsega 25 – je pred odhodom na zelo razgibano in 107 km dolgo pot skozi Grad, Kuzmo, avstrijski St. Martin in Neumarkt pri Raabi, Dolnji Senik in Monošter na Madžarskem ter čez Čepince, Šalovce in Prosenjakovce nazaj na cilj, ob Stanki Dešnik iz KP Goričko in Branku Recku, predsedniku Občinske športne zveze Moravske Toplice, pozdravil tudi župan Franc Cipot. Dejal je, da je kolesarski maraton prva prireditev v sicer razgibani ponudbi kolesarskih in drugih tematskih poti, ki so vključeni v projekt *Oaza zdravja*.

Sebeborci OSMI MARIČEV POHOD

Skoraj še prevroča prva sobota v septembru je na že 8. pohod Gostilne Marič v Sebeborce privabila 96 pohodnikov, ki so v želji, da bi zaužili naravne lepote južnega Goričkega, prišli iz številnih krajev severovzhodne Slovenije, najdlje iz Zgornje Velke v Slovenskih goricah.

Pohodnike je 14 km dolga pot vodila iz Sebeborec po delu t. i. Zelene poti, ki jo je kot dodatno turistično ponudbo za svoje goste trasiral Marjan Marič, in skozi Cuber in Zgornje Moravce. Postanek je bil pri novem lovskem domu LD Moravci, po hoji čez Brezje in po severnem delu Moravskih Toplic pa so se pohodniki ponovno priključili na Zeleno pot.

Sooorganizator zelo uspešne prireditve je bilo Društvo za kulturo, šport in turizem Žlaki, ki je vsem pohodnikom namenilo spominsko darilce. Za prešerno družabni del na koncu pohoda so z glasbenimi točkami poskrbeli člani ljudskega ansambla TD Zgornja Velka ter harmonikar Niko Pelc iz Bodonec. S starimi kolesi pa so se pohodnikom in drugim obiskovalcem predstavili tudi člani društva ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci.

Ivanovci DRUGI IVANOCYJEV POHOD

V organizaciji Turistično-kulturnega in športnega društva Ivanovci je konec avgusta potekal 2. Ivanocyjev pohod. Na 7,5 kilometrov dolgo krožno pot po tej zanimivi in razgibani gorički vasici, bogati s kulturno-zgodovinski znamenitostmi, s katerimi je vredno seznaniti tudi obiskovalce, se je podalo več kot sto pohodnikov. Ti so pot začeli pri vaško-gasilskem domu, kjer so jo tudi sklenili z družabnim srečanjem in toplim obrokom.

Med potjo po prijazni dolini ob Ivanovskem potoku so se pohodniki ustavili pri hišni številki 14, kjer je nekoč stala rojstna hiša dr. Franca Ivanocyja-Ivanovskega (rojen leta 1857, umrl 1913 na Tišini), bojevitega rodoljuba iz vrst katoliške duhovščine. Po gozdni poti so potem prispeli do Andrejec ter se mimo Kaštele, zgodnjega dela Ivanovec in čez Magašov breg spustili po obronkih vinogradov in sadovnjakov mimo Čahukove domačije do spomenika sedmim knjigam Mikloša Kūzmiča (1737–1804) v Ivanovskem dolu. Kūzmič je bil več kot 40 let župnik pri Sv. Bedeniku v bližnjih Kančevcih. Po zahodnih obronkih so se pohodniki med travniki, njivami, vinogradi in sadovnjaki vrnili na izhodiščno točko. Spomnili so se, da se je v Ivanovcih rodil še en katoliški duhovnik: Jožef Borovnjak (1826–1909).

Vmes so vrli domačini (Čahukovi in Jakiševi) ter lastniki vinskih kleti oziroma počitniških hišic spontano pripravili kar nekaj okrepčevalnic z domačimi dobrotami in pijačo, za kar so jim organizatorji prireditve zelo hvaležni.

POHOD PO POTI KULTURNE DEDIŠČINE – Že dolgo vrsto let ga pripravljajo v okviru Košičevih dni v Bogojini.

Moravske Toplice KOLESARSKI MARATON

Program vsakoletnega praznika Občine Moravske Toplice nam ponudi tudi širok spekter športnih prireditev. Ljubitelji kolesarjenja so se zadnje nedeljo v avgustu zbrali v Moravskih Toplicah na tradicionalnem kolesarskem maratonu, ki ga je organizirala Občinska športa zveza.

215 tekmovalcem so bile na razpolago tri različno dolge proge: 10 in 36 km, najpogumnejši pa so se podali na 50-kilometrsko progo. Kolesarskega maratona so se udeležile tudi številne družine, zabeležili smo najstarejša udeleženca: tokrat sta to bila 75-letna Jožica Petelinšek in 83-letni Miroslav Mihec, oba iz Maribora. Kot najmlajši se je na rekreativni kolesarski maraton podal naš občan, 4-letni Matjaž Benkovič iz Noršinec. Najštevilnejša kolesarska ekipa je bila, kot že vrsto let, ekipa Tondach iz Križevca pri Ljutomeru.

Kolesarji so pokazali, da so pravi športniki in v tem duhu tekmovali vse to cilja. Tako smo dobili najboljše na vseh treh progah: na 10 km si je naziv zmagovalke prikolesarila Majda Fras iz Gornje Radgone, na 36-kilometrski progi je bila med ženskami najhitrejša Marija Brest iz Murske Sobote, med moškimi pa Kavčič iz Zepovec. Na najdaljši, 50-kilometrski progi sta najhitreje nabirala kilometre Helena Ivanek iz Gornje Radgone in Dušan Hajdinjak iz Tropovec.

Prireditve so podprli sponzorji: Autocommerce d.o.o. iz Ljubljane, Terme 3000, Občina Moravske Toplice, NLB Murska Sobota, Zavarovalnica Triglav, Gorički sad, Radenska d.d.

Miša Cipot

Moravske Toplice DESETLETNICA GOLFA NA LIVADI

»Igra golfa v Moravskih Toplicah je mnogo več kot samo igra. Je druženje na prostranih prekmurskih zelenicah, v družbi štokelj in s slikovitim pokrajinskim ozadjem, ki obdaja golf igrišče Livada. Je tudi priložnost predati se naravi in se sprostiti od naglice vsakdanjega življenja in je plemenita igra za vse tiste, ki iščejo sprostitev, mir, počitek, rekreacijo in športno aktivnost,« so zapisali v Termah 3000 ob robu turnirja ob 10. obletnici zgraditve prvih lukenj za igranje golfa. Na turnirju je nastopilo več kot 70 tekmovalcev.

Spomnimo se, da je projekt gradnje golf igrišča Livada, ki se z igralnim poljem št. 9 (dolgo je nekaj manj kot 600 metrov) lahko pohvali z najdaljšim igralnim poljem v Sloveniji, potekal v več fazah. V letih 1997 in 1998 so zgradili tri igralna polja, vadišče za dolge udarce in kratko igro ter postavili lično klubsko hišico, ustanovljen pa je bil tudi golf klub. V naslednji fazi so zgradili dodatni igralni polji, s čimer se je igrišče razširilo na 15 hektarjev. V tretji fazi so na 35 ha zgradili dodatnih sedem igralnih polj, maja 2005 pa so namenu predali dokončano igrišče z 18 igralnimi polji, ki se razprostira na več kot 50 hektarjih in kot naravni park obdaja turistični kompleks Terme 3000. Z gradnjo petzvezdičnega hotela Livada Prestige pred dvema letoma so zagotovili tudi prostore za golfiste.

Geza Grabar

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE za obdobje od 18. oktobra do 13. decembra 2008, pripravlja TIC Moravske Toplice

Naziv in vrsta prireditve	Kratek opis prireditve	Kraj izvajanja	Datum prireditve	Organizator prireditve	Kdo daje informacije	Telefon, faks, e-mail
Trgateg v turistično prireditvijo	Tradicionalna trgateg v vinogradu treh dežel VITIS-VITA - z gosti iz Madžarske, Avstrije in drugod	Filovski Gaj	18.10.2008 ob 11.00	Društvo Gaj	Jože Gutman Filovci 15a	041 343 675 vida.gutman@siol.net
Martinovanje	Kulturna prireditve in krst mošta, ocenjevanje vin	Vaško-gasilski dom Selo	8.11.2008	ŠD NK Rotunda	Leon Turner	041 887 760
IX. Martinov pohod	Športno turistična prireditve - predstavili se bodo ponudniki dobrega vina-mošta in domačih dobrot	Martjanci, Moravske Toplice, Jelovškov breg	8.11.2008	TIC M. Toplice, OŠZ M. Toplice, TD Martin Martjanci	TIC M. Toplice Branko Recek Suzana Štefanec	02/538 15 20 041 389 905 031 442 207
Krst mošta	Krstil se bo mošt	Zidanica Ivanič Trnavski breg	8.11.2008	VSD Filovci	Alojz Berden	041 733 946
Martinova nedelja v Gaju	Srečanje vinogradnikov in obiskovalcev ob blagoslovu mošta. Družabno popoldne s pesmijo	Filovski Gaj	9.11.2008	Društvo Gaj	Jože Gutman Filovci 15a	041 343 675 vida.gutman@siol.net
Čejsanje perja in lujpanje semena	Po desetih letih bomo obudili to staro kmečko opravilo	Prosenjakovci	15.11.2008	KTD »Ady Endre« Prosenjakovci	Denis Malačič	051 670 324
Lujpanje bučnega semena	Prikaz lujpanja bučnega semena, proslava z kulturnim programom	Vučja Gomila	22.11.2008	KUD Avgust Gasparič	Stojan Horvat Vučja Gomila 89	02/547 1084 041 276 337
Božično-adventni sejem	Izdelke, ki so nastali na ustvarjalnih delavnicah, bomo razstavili v vaški dvorani.	Dvorana vaško-gasilskega doma Martjanci	28.11.2008	TD Martjanci	Suzana Š. Kodila Martjanci 93a	031 442 207 zana.kodila@siol.net
Krajevni praznik - dan krajanov	Tradicionalno srečanje krajanov Ivanovec - poudarek na praznovanju starejših občanov	Vaško-gasilski dom Ivanovci	Zadnja nedelja v novembru	TKŠD Ivanovci in KS Ivanovci	Angela Novak	041 747 344
Adventni sejem v M. Toplicah	Ponudba adventnih venčkov in izdelkov domače obrti	Moravske Toplice	7.12.2008	TIC Moravske Toplice	TIC Moravske Toplice	02/538 15 20
Prireditve za otroke	Veseli december - predstave in delavnice za otroke	Pravljična dežela, Miklavž Otroška delavnica	6.12. 2008 20.12.2008	Vrtci OMT	Ravnateljica vrtca	02/538 14 70
Miklavžev pohod, Miklavževo proščenje	Gibanje za zdravje in spoznavanje vasi Selo	Poti v Selu in okolici	7.12.2008	ŠD NK Rotunda GD Selo	Leon Turner Zlatko Balajc	041 887 760 031 396 208
Veseli advent	V času adventa obudili stare običaje in navade - pesem, voščila, ples	Prosenjakovci	13.12.2008	KTD »Ady Endre« Prosenjakovci	Denis Malačič	051 670 324

**SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA,
SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA,
STRANKA MLADIH SLOVENIJE
in NOVA SLOVENIJA**

*se Vam zahvaljujemo za udeležbo
na parlamentarnih volitvah 2008
in vaše zaupanje našim strankam!*

V občinskih odborih SDS, SLS, SMS in NSi si želimo čim boljšega in učinkovitega sodelovanja z vami, zato vas pozivamo, da z našimi občinskimi svetniki navežete stike ob soočenju z vašimi težavami in potrebami, ki so predmet naslednjega proračuna naše občine za leto 2009 in ob morebitnih ostalih predlogih razvoja Občine Moravske Toplice v obdobju 2010 – 2014 ter kasneje. Za lažji kontakt smo vam poleg običajnih stikov še posebej na razpolago v obliki uradnih ur, vsako soboto, v času od 18.00 do 20.30 ure ali kadarkoli na elektronski naslov posameznika.

Andrej Benkovič, benkovic.andrej@gmail.com, tel. št. 041 790 801,
Alojz Glavač, alojz.glavac@guest.arnes.si, tel. št. 040 433 400,
Andrej Baligač, andrej.baligac@siol.net, tel. št. 041 657 841,
Štefan Kodila, stefan.kodila@zm-finada.si, tel. št. 041 715 474,
Tibor Vöröš ml., tibor.vorosml@email.si, tel. št. 041 658 298,
Martin Horvat, plazel@volja.net, tel. št. 041 318 015,
Ivan Farkaš, tel. št. 051 255 943,
Štefan Bogdan, tel. št. 031 703 615.

13. občinske vaške igre v Filovcih PRVI KRNCI, SLEDIJO ANDREJCI

Poseben organizacijski odbor, katerega nosilec je bila KS Filovci, je 13. vaške igre v športno-rekreacijskem centru pripravil in izpeljal vzorno kot le malokdo doslej. S to visoko oceno je sovpadalo tudi število nastopajočih ekip – kar 16 so jih nasteli. Tekmovalni ekipi iz Suhega Vrha in Sebeborca sta se za udeležbo na igrah še posebej dobro pripravili: v Filovce sta se pripeljali kar z okrašenima kmečkima vozovoma in obnovljenima starima traktorjema.

Vaške igre so letos obsegale deset tematskih iger, nekatere so bile bolj ali manj na vseh dosedanjih igrah: žensko vlečenje vrvi, sestavljanje kmečkega voza in luščenje kornice, denimo, prireditelji pa so pokazali zvrhano mero kreativnosti in pripravili številne nove igre, tudi takšne z elementi krajevnih značilnosti, kot je izdelovanje glinene posode in prenos vode v njej. Tekmovalci,

FOTO: Geza GRABAR

močno motivirani – v nekaterih primerih tudi tekmovalno zelo zavzeti, zlasti pri vselej »vročem« vlečenju vrvi – so merili moči in spretnosti še v metanju obročev na kol, skakanju v vreči s prenosom vode, prenosu tovora z voza na voz, trgatvi grozdja s stiskanjem, metanju »batašev« ter prenosu moke na glavi.

V skupnem seštevku je z velikim naskokom kar 17 točk zmagala ekipa Krnec pred Andrejci, 11 točk za njimi so zaostali domačini. Sledijo: Martjanci, Tešanovci, Vučja Gomila, Selo, Ivanovci, Ivanci, Moravske Toplice, Noršinci, Sebeborci, Mlajfinci, Suhi Vrh, Bogojina in Bukovnica. (G. G.)

FOTO: Geza GRABAR

Jesensko tihožitje.

Osnovna šola Bogojina MALE SIVE CELICE

Ob koncu septembra je na OŠ Bogojina potekalo eno izmed osmih predtekmovanj kviza z naslovom Male sive celice. Tekmovanja se je udeležilo 49 ekip iz 24 osnovnih šol. Na kvizu lahko sodelujejo samo učenci 7. razreda.

Tričlanske ekipe so najprej 20 minut reševale pisni test. Največ točk dosegla je ekipa iz Odranec (41 točk od 50), sledili sta ekipi iz Bogojine (40) in Črenšovca (40). Četrto mesto sta si delili ekipi iz Križevca pri Ljutomeru in iz OŠ I. iz Murske Sobotne (39). V finalnem ustnem delu je bilo prostora samo za štiri ekipe, zato sta se ekipi iz Murske Sobotne in Križevca pomerili v dodatni igri. Hitrejši in z več znanja so bili učenci iz prve OŠ Murska Sobota.

V finalnem ustnem delu je bilo zelo napeto in razburljivo. Ekipa iz OŠ Odranci se ni dala presenetiti in je obdržala prvo mesto. Zelo zadovoljni so bili tudi učenci iz OŠ Črenšovci, ki so na koncu prehiteli ekipo domačinov iz OŠ Bogojina. Ekipi iz OŠ Odranci in OŠ Črenšovci sta si priborili pravico nastopa na finalnem tekmovanju, ki bo na RTV Slovenija v Ljubljani. Želimo jim veliko uspeha in še prej obilo sreče pri izbiri vprašanj.

Priznanje pa si zaslužijo tudi zaposleni in učenci iz OŠ Bogojina, ki so vse tako lepo pripravili in izvedli, da ni bilo nobenih pripomb. K uspešni izvedbi kviza ter k zadovoljstvu tekmovalcev in mentorjev so pripomogli tudi sponzorji: Zavarovalnica Triglav, OE Murska Sobota (glavni sponzor), MIP Nova Gorica, enota maloprodaje Murska Sobota in Panvita, prašičereja Nemščak.

Dušan Nemeč

FOTOGRAFIJA
MESECA
AVGUST 2008

Sara Brunec
BUČNA
SIMFONIJA

FOTOGRAFIJA MESECA – SEPTEMBER 2008

Marijana Jan: BOGOJINA

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice • izdajateljski svet: Andrej Baligač, Matjaž Cerovšek, Marjanca Granfol, Vida Šavel (predsednica), Slavko Škerlak, Tibor Vörös ml., Tibor Vörös st. • ureja: uredniški odbor v sestavi: Geza Grabar, Ella Tomšič Pivar (urednica prispevkov v madžarščini), Ludvik Sočič (odgovorni urednik) • administrativna opravila: Marjanca Granfol • prelom in fotoliti: Atelje za črko in sliko • tisk: S-tisk d.o.o., Beltinci – oktober 2008 • naklada: 2.300 izvodov • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice – telefon: 02 / 538 15 00 – faks: 02 / 538 15 02, E-mail: obcina@moravske-toplice.si – internet: www.moravske-toplice.si